

Post illa Nicolai de lyra sup libros Machabeorum incipit.

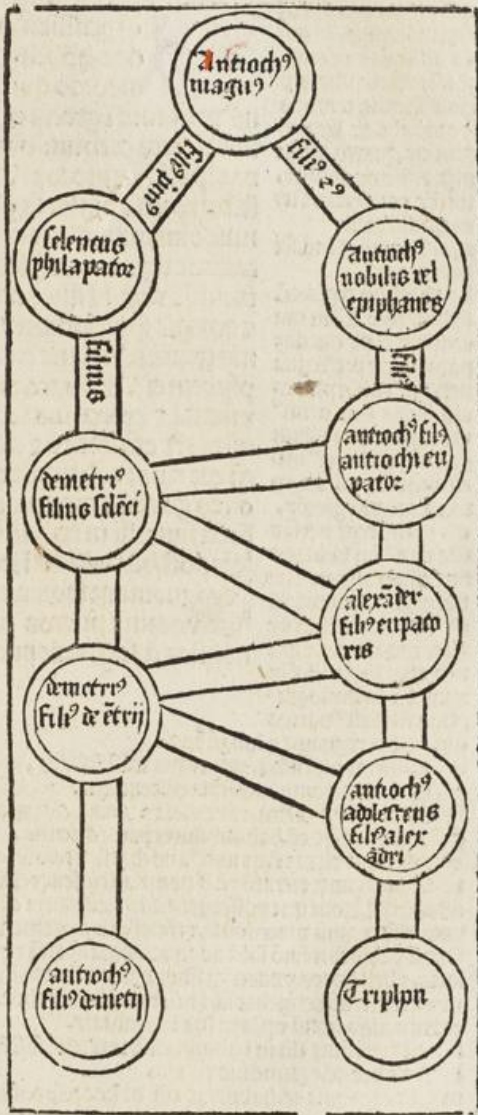

factu est. Post hystoria Judith q̄tum ad hystorias i sacra scriptura no p̄teras sequit hystoria i libro machabeoz deseri pra rone dicta i principio libri Thobie. licet p̄ magnū tps̄ extigerit postea. Nam hystoria libri Judith extigit tpe cambisis

filij Cyri fm̄ comūne expositione doctor̄ nostror̄ quā se cut̄ sum̄ exponēdo lib̄ illū. Hystoria v̄o machabeorū extigit tpe antiochi epiphanis regis syrie. vt̄ patet i prin cipio primi lib̄ i. Et r̄tamē hystoria videt̄ intricata p̄ p̄ter duos fratres. s̄. Seleucum r̄ antiochū epiphanē r̄ eoz̄ posteros. q̄ se mutuo expulerūt d̄ regno guerra inter eos q̄ si impacabili comota. Ad euidentiā igit̄ hystorie aliqd̄ est hic premittendū d̄ dicti regni successione. Sciē dū igit̄ q̄ post mortē Alexandri magni. et̄ monarchia i quattuor̄ regna fuit diuisa. s̄. macedonie. asie. egypti. et̄ syrie. sicut̄ Dan. viij. fuerat̄ xp̄betarū. s̄ d̄ duobz̄ primis regnis nō sit mentio in primo machabeoz libro. s̄ p̄ce dit̄ fm̄ p̄cessum regni syrie. qd̄ multū iudeā afflicxit. resti stentibz̄ p̄t̄ poterūt machabeis r̄ aliqua de regno egypti occasionaliter interponā. Sciendū igitur q̄ mortuo alexandro magno prim⁹ regnauit in syria seleuc⁹ r̄ alij quattuor̄ post ipm̄. r̄ fer⁹ fuit antiochus magn⁹ q̄ duos os habuit filios. s̄. seleucum philopatorē. q̄ sibi successit in regno tanq̄ primogenit⁹ r̄ antiochum epiphanem q̄ traditus fuit romanis obles. r̄ audita morte patris r̄ in certia seleuci sui fratris. venit in syriā. r̄ ab aliquibz̄ ci uitatibz̄ recept⁹ fuit. r̄ tandē syrie regnū obtinuit. p̄pter qd̄ inter posteros ei⁹ r̄ posteros fratris sui d̄ syrie regno fuit longa p̄certatio. r̄ alij p̄ualebat vna pars. alijq̄ ve ro altera. r̄ syria d̄ vna posteritate ad aliā trāsitbat. vt̄ pa tet in figura tu pagina sequenti posita. in cui⁹ summitate ponit̄ Antioch⁹ magn⁹. r̄ ei⁹ duo filij in duobz̄ lateribz̄ descēdendo. r̄ sub eis eoz̄ posteri. Processus vero regni incipiēdo ab antiocho magno de posteritate vni⁹ nisi ad alter⁹ posteritātē vel in eadē posteritate d̄ patre ad filiū vel ad aliū successorē pater in linea transversali de minio facta. Et ad maiorē euidentiā sup̄ quolibet succes sive regnū obrimentē posuit̄ l̄fas alphabeti fm̄ processus ord̄ inē dicti regni. Et quoniā d̄ summus sacerdotibz̄ iu deorum in libris machabeoz est mentio. ideo sciendū q̄ iaddus alexandri tpe fuit sacerdos summus. post eū onyas sub quo Ptolomeus soter rex egypti multos iu deos captiuauit. post eū symon iustus. deinde eleazarus frater ei⁹. deinde onyas symonis iusti filij. q̄ vsq̄ tunc fuerat puer. post eum symon filius eius. deinde onyas filij ei⁹ tpe antiochi magni r̄ seleuci eius filij. cuius tempore behodor⁹ ad spoliandū erariū in hierusale fuit missus. r̄ hic onyas fm̄ iosephū libro duodecimo annū tattis iudaice. c. vi. habuit duos fratres. s̄. iasonē r̄ mene laum. qui successiue licet vsurpariue tenuerūt summū sacerdotiū. quibz̄ successit alchimus p̄ institutionē vio lentā antiochi epiphanis q̄ nō erat de linea sacerdotia li licet descēdisset ab aaron. vt̄ habet̄ infra. c. viij. r̄ tūc sa cerdotiū denenit ad machabeos. qui antiocho regi r̄ ei⁹ factis q̄tum poterant resistebant. Habebāt etiā ibi alij quid iuris. s̄. iā matathias pater eoz̄ descēderat de illis kriū. quos dauid instituerat ad deseruendū temp̄ o domini per vices suas. primo Paral. s̄ q̄ hui⁹ primi r̄ secūdi machabeoz maior est autoritas q̄ iosephi. cum ab ecclesia recepti sunt ad legendū. ideo nō est dimittē dus tertius p̄pter iosephum. s̄ magis eōuerſo. Secun do vero libro. iij. c. dicit̄ exisse q̄ iason fuit. frater onye r̄ q̄ menela⁹ r̄ lysimach⁹ fuerūt fratres symonis p̄positi

templi r̄ de tribu beniamin sicut r̄ iste symon. et habet secūdo libro. c. iij. De alchimio vero habet̄ secūdo libro rufi. c. q̄ fuerat summ⁹ sacerdos tpe Antiochi epipha nis. s̄. et̄ fuit inde. eo q̄ ritu gentiliū fuerat inquina tus quē tamen restituit demetrius seleuci. vt̄ habet̄ ibi. r̄ septimo capitulo primi libri. r̄ ideo fm̄ textum intēti do exponere libros machabeoz.

Sequitur figura regum cum suis attrinentis.

Per figuram igitur p̄positam patet processus regni syrie q̄tum ad principes qui iudeoz̄ populū afflicterūt. Diuisio tamē libri accipiēda est fm̄ duces qui populū israhel liberauerunt. tamen liber totalis primo in duas partes diuiditur fm̄ duos libros pariales primū. s̄. r̄ secūdū. Primus autē liber diuiditur in q̄tuor̄ partes. q̄ primo ponit̄ liberatio populū sub matathia. s̄. s̄o sub

t Et edificauerunt
et. i. arce syon.

v Et facta est i. i. for
talicu pta ciuitatis
populum. ideo subdi
tur postea.

f Et facti sunt et. ad
capiendu ciues et spo
liandum.

g Et factu est et. i. lo
co templi. ne cultus di
uinus ibi posset exerc
ceri. na d arce poterat
sup dei coleres iacu
la p qre eo q erat p
pe templu.

3 Et in dyabolu ma
gnu. alias malum. ho
mines em pessimi di
cunt dyaboli p quada
similitudine. et acapi
tur hic singulare p o
p surali. dyabolum. i.
dyabolo.

a Et facta est et. id
est extraneor.

b Sactificatio et.
in loco em templi cre
uerit arbitra. vt dici
tur. i. m. i. i. c.

c Scdm gloriu eius
tpe salomonis.

d Multiplicata et.
tpe antiochi illustris.

e Et scripsit. hic co
sequenter describit p
secutio regis antiochi
p nuncios et scriptura
in qua primo pcepit
lege mosaica aboleri.
ideo dicit.

f Et scripsit rex. per
decretum firmu.

g Et esset ois pls
regni sui vii. vni. le
gis et ritus.

h Et reliquerunt vn
quisq. gentiu alius
ritu habentiu q anti
ochus.

i Et multi et. aliq
timore aliq fauore.

k Et misit rex et. id
est epistolas decretus
sui orinentes.

l Et sequerent et.
ydolarrum.

m Et phiberent holo
causta. q totaliter in
cendebant ad hono
rem diuinum.

n Et sacrificia p pec
catis oblata.

o Et placitones. i. sa
cificia pacifica. q qui
bus habet in iuicuo

ptinas durerut mulieres
et natos. et pecora possederit

Et edificauerunt ciuitates
dauid muro magno et fir
mo et turribus firmis: et facta
est illis i arce. Et posuerunt
illic gentem peccatricem viros
iniquos et qualuerunt i ea. Et
posuerunt arma et escas: et
agregauerunt spolia birlim
et reposuerunt illic: et facti
sunt in laqueum magnum. Et
factu est h ad insidias sanc
tificationi: et in dyabolu
malu isrl. Et effuderunt sa
guinem innocentem p ciuitatu
sactificatiois. Et comami
nauerunt sactificationem.

Et fugerunt habitatores
hierusalem ppter eos: et facta
est habitatio exteroru
et facta est ex terra semini suo:
et nati eius reliquerunt ea.

Sactificatio eius desola
ta est sicut solitudo. dies fe
sti eius conuersi sunt in lu
ctu: sabbata eius in obpro
brium: honores eius in ni
hilu. Scdm gloriu ei mul
tiplicata est ignominia ei
et sublimata ei conuersa
est in luctu. Et scripsit rex
antiochus oim regno suo
vt esset ois popul vnus
et reliquerunt vnusquisq
lege sua et consenserunt om
nes gentes sm verbu regi
antiochi. Et multi ex isra
el psenserunt ei: et sacrificia
uerunt ydolis: et coinquave
runt sabbatum. Et misit
rex antiochus libros p ma
nus nuncioy in hierusalem
et in omnes ciuitates iudee
vt sequerentur leges genti
um terre: et phiberent holo
causta et sacrificia et plac
tiones fieri in templo dei: et
phiberent celebrari sabb
atu et dies solenes. Et iussit
coinquari sancta: et sanctu
populum israel. Et iussit
edificari aras et tem

pla et ydola et imolare car
nes suillas et pecora com
munia et relinquere filios
suos incircucisos: et coin
quinari animas eorum in
omnibus immundicijs: et
abominationibus: ita vt
obliuiscerentur legem. et
immutarent omnes iusti
ficationes dei. Et quicum
q non fecissent sm verbis
regis antiochi: moreretur.

Scdm oia verba hec scri
psit omni regno suo. et pre
posuit principes populo q
hec fieri cogeret. Et iussit
runt ciuitatibus iude sacri
ficare. Et congregati sunt
multi d populo ad eos qui
dereliquerant legem domini:
et fecerunt mala sup terra et
effugauerunt populum isrl i ab
ditis: et in absconditis fugi
tioru locis. Die quinta de
cima mensis casleu. quinto
et quadragesimo et cete
simo anno. edificauit rex
antiochus abominadu ydo
lum desolatiois sup altare
dei et per vniuersas ciuita
tes iude i circuitu edifica
uerunt aras et ante ianuas
domoy et in plateis incen
debant thura. et sacrificia
bant. Et libros legi dei co
buserunt igni scindentes eos
et apud quemcuq inueni
ebant libri testameti domi
ni. et quicumq obseruabat
legem domini. sm edictus
regis trucidabant eum. In
virtute sua faciebant hec po
pulo israel. qui inueniebant
tur in omni mense in ciuita
tibus. Et quinta et vicesi
ma die mensis. sacrificabant
super aram que erat con
tra altare. et mulieres que
circumcidebant filios su
os trucidabant sm iussum
regis antiochi. Et suspen
debant pueros a ceruicibus
per vniuersas domos eoy

Et phiberent et.
pro beneficio creatio
nis omnium.

Et dies solennes
vt pasche pentheco
stes et hmoi.

Et iussit et. id est
templi loca.

Et sancti populū
israel. qui dicitur san
ctus. qz p ceteris po
pulis ad diuinu cul
tum deputat. vti res
inanimata que diuio
cultui d: putant dici
tur sancte vt vestes et
vasa et similia.

Et pecora comu
nita. i. immunda sm les
gem moysi.

Et coinquari et.
i. abis lege phibitis.

Et abominationi
bus. i. ydolatrijs que
abominationes dicitur
i veteri testameto
Et vt obliuiscere
tur lege. per stultitiam
nem legi strariam.

Et immutaret et.
i. oblationes et sacri
ficia q offerbantur deo
celi. cetera parat vsq
ibi.

Et effugauerunt et.
qz nolentes ydolatrare
refugiebant occulte ad
speluncas montium.
vt h habet. i. sequenti
c. Scdm pcepit ydola
triam phiberi. ideo di
citur.

Die. xv. mensis cas
leu. i. decembris vt dy
cunt aliqui. sed meli
videt qz correspondet
nouembri. na apud he
breos est terra: a septi
mo mese computato
viroq. q septimus cor
respondet septembri no
stro. aliqz tñ p parte
decurrit cu octobri no
stro. et per consequens
casleu similiter cu de
cembri. et ratio huius est
qz iudei faciunt menses
p lunationes. sicut ple
nius declarauit Hesi.
vñ. et Exo. xij.

Quinto et. et. c.
anno. i. regni grecor.

Et sequerentur leges genti
um terre: et phiberent holo
causta et sacrificia et plac
tiones fieri in templo dei: et
phiberent celebrari sabb
atu et dies solenes. Et iussit
coinquari sancta: et sanctu
populum israel. Et iussit
edificari aras et tem

Et phiberent holo
causta. q totaliter in
cendebant ad hono
rem diuinum.

Et sacrificia p pec
catis oblata.

Et placitones. i. sa
cificia pacifica. q qui
bus habet in iuicuo

Et edificauerunt
dauid muro magno et fir
mo et turribus firmis: et facta
est illis i arce. Et posuerunt
illic gentem peccatricem viros
iniquos et qualuerunt i ea. Et
posuerunt arma et escas: et
agregauerunt spolia birlim
et reposuerunt illic: et facti
sunt in laqueum magnum. Et
factu est h ad insidias sanc
tificationi: et in dyabolu
malu isrl. Et effuderunt sa
guinem innocentem p ciuitatu
sactificatiois. Et comami
nauerunt sactificationem.

Machabeorum

I surrexit iudas. Post libe. **Capitulum III.**
ratione populi sub machabeis sic describitur eiusdem li-
berario sub iuda. Circa qua primo describitur serus
ducis. h. do. fuerit eius cum aduersarijs. ibi Et persecutus est
Circa primum dicitur.

a Et surrexit iudas
ad populi defensionem
post suum patrem.

b Et adiuuabat eum
et obediens et magis
exercit duci.

c Et pliabant et si
gnu enim bitus gene-
rati est delectatio in
ope. et ubi. et p. h. p. r. z.
q. bebant habitu forti-
tudinis.

d Et dilata-
uit et ad facta patris
sui. notabiliter addendo.
e Et induit se et in
fortiter et audacter.

f Et succinxit se et
magis agilis erat et re-
pedit ad bellanda sic bo
succinxit ad abuladum
g Et p. g. castra. h.
in isrl. b. Sillis fa-
crus e. leoi. de q. scri-
bit puer. et. et eo for-
tissim. bestiarum ad
nulli. pauebit occur-
t. Et sic carul. (sus.
et. cui. ingitu terreni
bestiarum sunt stupide
sic g. res idolatre au-
ditio nomine iude.
h. Et p. fecit. e. h. die
p. r. describitur costit.
iude cum aduersarijs.
et p. r. in g. ali. scdo
spali. ubi. Et congrega-
uit apolloni. Circa
primum dicitur. h. Et p.
secut. et. in loc. ab-
dit. ubi se absconde-
rat fugiendo. l. Et
directa e. sal. h. isrl.

m In manu eius. i. in
poteria eius. n. Et
eracer. te. multos. eo-
rum gentes debellando
o. Et letisi. iacob.
i. aplm isrl ipm libe-
p. Et i. secu. (rado.
lu. et. q. b. p. ad imple-
tu. na. ad. et. comeda-
toem narrans et. fca
p. orbem vniuersum.
q. Et congregauit peni-
tes. f. facto. es legi quos interficiebant gentiles.
r. Et congregauit. dicitur describitur et. p. r. cu aduersa-
rijs machabeis in spali. et p. r. o. tpe antiochi epiphanijs. scdo
tpe filij sui antiochi eupatoris. ca. vi. tertio tpe deme-
trij filij aletrius fratris selenci primogeniti antiochi
magni. et. ca. p. r. ia in tres. fm triplex bellus qd habuit
iudas tpe antiochi. p. r. unum fuit cum regni duobus. scdm

functus est anno ceterimo
quadragesimo sexto et sepul-
tus est a filiis suis in sepul-
crais patris suorum in modin
et planxit eum omnis israhel
placitu magno. **III.**

e **I** surrexit iudas
quod vocabatur macha-
beus filius eius pro eo et adiu-
uabant eum omnes fratres eius et
vniuersi quod se iurerant propter
eum et pliabant plium israhel cum leti-
cia et dilatauit gloriam populo
suo et induit se loricea sicut
gigas et succinxit se arma
bellica sua in plijs et p. r.
gebat castra gladio suo.
Sillis factus est leoui in opi-
bus suis et sic carul leois
rugiens in venatione et p. r.
cur et iniquis p. r. utas eos
et qui turbabant plim suum
eos succedit flammis et spul-
si sunt inimici eius pro timore
eius et omnes operari iniquitatis
con-
turbati sunt et directa est sal-
m in manu eius. Et exacerba-
bat reges multos et letifica-
bat iacob in operibus suis et
in seculum memoria eius in
benedictione et pambulabat ci-
uitates iuda et perdidit i-
prios ex eis et auerit iram
ab israhel. Et noiat est v. r. ad
nouissimum fratre et congregauit
pereuntes et congregauit
apolloni gentes et a samaria
virtute multa et magna
ad bellandum contra israel.
Et coegit iudas et erijt
obuiam illi et percussit et occi-

dit illum et ceciderunt vnera
ta milia et reliqua fugerunt et acce-
pit spolia eorum. Et gladius
apolloni abstulit iudas
et erat pugnans in eo oibus
diebus. Et audiuit seron
princeps exercitus syrie quod
gregauit iudas congregato-
nem fidelium et ecclesiam secum et
ait. Faciam nomem et glori-
ficabor in regno et debella-
bo iudam et eos quod cum ipso sunt
quia spernebant verbum regis.
Et p. r. p. r. se et ascendet
cum eo castra impiorum fortes
auxilij ut faceret vindi-
ctam in filios israhel. Et appro-
pinquauit usque bethoron et
erunt iudas obuiam illis
cum paucis. Et ait videret
exercitum venientem sibi ob-
uiam dixerunt iude. Quomodo
poterimus pauci pugnare
contra multitudinem hanc
tantam et tam fortem. Et nos
fatigati sumus ieiunio hodie
Et ait iudas. Facile est con-
cludi multos in manu pau-
corum et non est differentia in
conspectu dei celi libera-
re in multis et in paucis
quoniam non in multitudine exer-
citus victoria belli sed de
celo fortitudo est ipsi veni-
unt ad nos in multitudine p. r.
maci et supbia ut disp. d. r.
nos et viros n. r. et filios
nostrorum et ut spoli. r. nos
Nos vero pugnabimus p.
animabus nostris et legib. r. n. r.
et ipse dominus conteret eos a. n.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

cum regis principibus. Et audiuit et ret. tertium eius
finitimis gentibus. ca. v. p. r. una ad huc in duas. q. p. r. o
ponit bellum iude cum apollonio duce samarie. scdo cum
seron duce syrie. Et audiuit seron. Circa primum dicitur.

r Et congregauit re-
ut faceret sibi nome
debellando iudam.
s Et cognouit iu-
das. per explorato-
res suos.

t Et erant obuia illi
Non punitens et fi-
nes suos ingreditur.
v Et gladius re. in
signu victorie sic da-
uid gladius golie. p. r.
mo Reg. r. r. f.

r Et erat pugnans
re. hoc dicitur ad venora
du gladius bonitare.
a Et audiuit. h. r. e
consequenter descri-
bit bellum iude cum
seron syrie duce. Cir-
ca quod primo ponitur
ipsius seron appa-
tus. et patet ista. scdo
iudeo: un inetus ibi
Et erunt iudas obui-
am illis cum paucis
ideo timuerunt. s. mul-
titudinem fortem co-
tra se venientem. ter-
tio ponitur per verba
iude populi consolati-
o: ubi. Et ait iudas.
Facile estcludi multos
in manibus paucorum
et hoc virtute dei cui
non potest resisti qua-
eis assiliete affirmat
dicens.

b Ipsi veniunt re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

pter quod habent iniustum bellum nos autem iustum adeo
subditur.
e Nos vero pugnabimus pro animabus nostris. i. et
tis nostris defendendis.
f Et rebus nostris a deo datis. ideo concludit. Et ipse
dominus. r. Quarto ponitur aduersariorum debella-
tio cum dicitur.

Et congregauit re-
id est in malis obsti-
nati.
c Et superbia. quas
dens a principio mis-
di detexit in angelis
supbientibus.
d Et disp. d. r. nos
re. iniuste nocumen-
tum nobis inferen-
do in personis p. r. n. r.
et nobis conuictis
et rebus possessis. p.

g. Et cessavit a se loq. r pty lra vsqz ibi. b Et pue nit ad regē. s. anno chā epy phanē. i Et audiuit autē rex. hāc dicit dē scribit bellū iude cū regī principibz ad h pcciatē dēstinat. pcedētes qd nō fuerit ad bellandum missi. s. cū eēt positi ad custodiā terraz iude ppinquū intrulet iudeis bellū vt sic cōderēt se zela re. p. rege. r. diuidit i duaz ps. qz pno po nif bellū aparat. se cūdo pflit. c. sequenti pna in duaz. qz pno mo pōit aparat. er parte regalū. scdo et parte iudeoz. ibi. Et vidit iudas. Et notā dū q apparat. er pre regalū sp est cū ira r cupiditate. cū mltitu dine supba et pte. er pte vō iudeoz euz orōne r hōilitate. euz dei fiducia r pietate. Erca pūmū pno po nif reg ordinatio. se cūdo ordinatōis ere cutō. ibi. Et rex assump sit. Circapemū b.

i. Et audiuit at rex duces suos a iudeis deuictos. cesa parēt vsqz ibi. b. Et vidit q defect pecūia b thesauus. s. qz si sufficiebat ad tm ex ercitu diu sustinēdū. l. Et tribu. regiois modica. r. nō em so li iudei rebellauerāt eo q cogebat eos ad colendū iouis idoli. vt dcm ē. s. h. ē mul ti gētilēs aliū ritum bñtes. qz aliq colē bāt herculē. aliq dya nā. r sic de alijs. qbz scripserat p decretuz vt dimitterēt r. su os p antiochi cul tū vt eēt pps vnus vt dcm ē. s. i. cap. qd erat eis graue. iō ne gauerāt antiocho tri buta consueta. m. Et timuit ne nō r. i. vt nō posset cōti nuare sumpt. mltitū sicut pūus. n. Et cogi. ire in pfi dium. in q erant diui re mlte vt possz inde defectū suū suplere. Dimisit tñ in antiochia q erat metropo lis regni sui lysia ad

custodiā regni sui r filij sui: et ad destruendū habitato res iudee. r populandū eam alienis gentibz. hec aures ordinauit sed nō in oibz sic enenit. et his dicit patz lra paucis exceptis que discurrunt. o. Dominē nobilē r. in q notat. et apritudo ad custo diam regni.

iudeam r hierusalē: et vt mitteret ad eos exercitum ad pterendā r extirpandā vtute isrl r reliqas hierlm et auferedā mēozā eoz de loco: r vt pstitueret hitato res filios alienigēas in oibz bus finibz eoz. r forte di stribueret trā eoz. Et rex assumpsit prē exercitū reli dū. r exiuit ab antiochia ciuitate regni sui. āno cen tesimo r qd dragesimo septi mo et trāstretauit euphra ten flumen r pambulabat supiores regioes. Et elegit lysias ptolomeū filiū do rīm r nichanorē et gorgiā viros potētes ex amicis re gis: r misit cū eis qd dragi ta milia viroz r septē mi lia eqtū vt venirēt in trāz iuda: r disperderēt eū p m verbū regis. Et pcesserēt vt irent cū vniūsa vtute sua: et venerūt r applicuerunt ammaum in terra campe stri. Et audierūt mercato res regionū nomen eozuz. et acceperunt argenteum r aurum multū valde r pue ros: et venerunt in castra vt accipient filios israhel in seruos. r additi sūt ad eos exercitus syrie r terre alie nigenaz. Et vidit iudas et frēs ei qz multiplicata sunt mala. r exercitū appli cabat ad fines eoz r pigno uerūt verba regis q mada uir populo facere in interi tum r consummationem. Et dixerūt vnusquisqz ad proximū suū. Erigam de iectionē ppli nrī r pugne mus pro pplō nō r sanctis nostris. et cōgregatus est

p. Et tra. ei mediti r. quia tradidit sibi medietā rez exercitū: tam in hoibz qz i aia libz aliā vō medietā rē secum duxit. q. Et rex assumpsit hāc pte ponit ordi natōis regis exercitio. Et pno er parte regis cum dicitur. r. Et exiit ab antiochia r. s. in metropoli. s. Anno. c. et. l. vij. s. regni grecor. regni vō suū āno. n. qz ced pit regnare āno. c. r. r. vū. regni grecoruz. vt dcm est. s. ca. l. scdo ponit exercitio er pte lysie custodis igni cu d. Et elegit lysias r. Et viros r. vt sic eēt magi volūtarij ordinatōis regis exerci. v. Et misit cum eis fl. milia viroz. s. pes ditū. cetera parēt vs qz ibi. r. Et audie rāt merca. r. i. mlti tudine r fortitudine r credētes q statū de berent iudeos capē: ppeauerūt se ad emē dū illos in fuos r an cillas: ppter qd vene runt ad castra eoz.

y. Et vidit iudas. hāc pte ponit aparat bellū pte iudeo rum. Et primo p hu mitem r deuotā ora tionē. scdo p bellato rum dispositionem: ibi. Et post hoc. Cir ca pūmū patz littera er pdictis vsqz ibi.

b Et filij, fallenigenaz. c Qui erant ex arce. i. de numero illoz qd erant in arce syon ad nocendū iudeis qm tūcūqz poterāt. d Erāt illi duces. qz sciebant loca circa hierlm p q frequē discurrebāt ad capiendū iudeos. e Et audiuit. hanc pōit insidiātis delusio. quia

frans Borgie fuit reuelata iuda. r tūc euz oibz bellatoribz suis eruit ē tencorū ad pcutiendū pte exercitus regis q remāserat in castris an qz gorgias cum alia pte rediret q credens fugisse iudeos in montibus querebat eos. r intērim iudas alā prem exercitus debellauit et arte arte delusit. et bis vicis piz littera panch q discurrentur. f Adhuc enī disper sus r. qz illa ps exercitus quā gorgias se cum duxerat ad huc nō fderat ad castra regis.

g Qui tegumenta. i. arma ad se ptegen dum. h Et gladios. ad inuadendum. i Non hebant. p f inopiā: vt dicit aliq sed hoc nō vē veruz: quia de spolijs exercitus apolonij r exercitus seron acq̄sierant arma in bona q̄ntitate. vt. r. pcedenti. r ideo libri correcti sic bnt. qz tegumenta r gladios si hebāt. r in hoc reddū causa qre iudas appuit i cam: po cum tribz militibz r. qz hz acq̄siuissent arma in pcedentibus victoribz: nō tū i tanta copia p̄posent ar mare tria milia viro rum bellatorz. r sic ē sensus. qz tegumenta et gladios non habebant. s. ad armanduz ples qz tria milia.

l Dementore q liter r. Exo. xiiij. l Et tuba r. ad am mādū bellatores suos ad plium. l cetera patent. m Et adhuc loque te iuda. hanc pōit pōit gorgie delusi con

Et filij qui erant ex arce erant illis duces. Et audiuit iudas r surrexit ipse et potētes pcutere virtutē exercitū regis: q erant in animā. Adhuc enī dispersus erat exercit' a castris. Et venit Gorgias i castra iude noctu r neminē inuenit. r q̄rebat eos i mōtibz: qm dixit. Fugiūt hi a nob Et cū dies fact' essz: appa ruit iudas in campo cum tribz militibz viroz tm qui tegumēta r gladios non habebāt. Et videt castragentiū valida et loricatoros et eq̄tatos i circuitu eoz: et hi docti ad plū. Et ait iudas vir' q̄ secū erant. Ne timuerit' multitudinē eoz: et impetū eoz ne formide rit' Dementore q̄ liter salui facti sunt p̄es nri in mari rubro: cum sequerēt eos pharao cū exercitu multo Et nūc clamem' in celum et miserebit' nri dñs: r me mor erit testamti patz nostror: r cōteret exercitum istū an faciē nrām hodie. et scient oēs gētes qz ē dñs q̄ redimat r liberet israel. Et leuaueŕt aliēigene oculos suos r videt eos venientes ex adūso. Et exieŕt de castrū plū r tuba cecinerūt hi q̄ erāt cū iuda. et pgressi sunt r p̄currere sē gētes r fugerūt in capū. Flouissimū aut ceciderūt i gladio r psecuti sē eos vsqz gezon r vsqz in cāpos ydumee r azoti r iamnie: r ceciderūt ex illis vsqz ad tria milia viroz. Et reūsus est iudas r exercit' eius seq̄ns

fusio. quia fugit timēs. Hicere est exercitu iude. id eo dñ: n. Ecce apparuit pars qdā. s. illa ps exercitus regis qui secū duxerat gorgias. vt p̄dictū est. o. Prospiciens de monte. in q̄ gorgias queŕerat iudeos. p. Et vidit gorgias r. c. illi q̄s reliq̄rat in castris.

eum. Dixitqz ad populū. Non cupiscatis spolia: quia bellum p̄tra nos est. et gorgias et exercitus ei' prope nos in mōtibz: s. sta te nūc i inimicos nrōs: et expugnite eos: et sumetis postea spolia securi. Et adhuc loquente iuda hec. Ecce appuit ps qdāz p̄spiciens de mōte. r vidit gorgias qz in fugā cōuersi sunt sui r successa sunt castra. Sum' eniz q̄ videbat declarabat qd factum est. Quibz illi conspectis timuerūt valde: aspiciētes sūt r iudāz exercitū in campo paratū ad plū. r fugerūt oēs in cāpo alienigenaz r iudas reūsus est ad spolia castror. r acceperūt auruz multū r argentū r hyacinthum r purpurā marinā: et opes magnas: r quersihymnū canebant r bñdicebant deū in celū qm bon' est: qm in seclz misericōdia ei' Et facta ē salus magna i isrl in die illa. Quicūqz aut alienigenaz euasēŕt yenerunt r nūciauerūt lysie vniuersa que acciderant. Quibz ille auditis cōster natus animo deficiebat: quia nō qualia voluit: talia contigerūt in isrl: et q̄ lia mandauit rex. Et seq̄nti anno cōgregauit lysias viroz elector seraginta milia r equitū quinqz milia vt debellaret eos. et venerunt in iudeaz: r castra posuerunt in bethozon: et occurrit illis iudas cū decem milibus viroz. Et viderunt exercitum fortem

q Et successa sunt castra eoz a iudeis. r Quibz illi r. r fugerunt non audētes cum iudeis affligere cetera patent. s Quicūqz autē. Descripto conflictu iude cū exercitu miso a lysia. hic seq̄nt pōit exercitus eius est exercitu lysie in psona p̄pna. Circa qd p̄mo pōit mortuū lysie. r p̄tz eius apparatus: cū subdit. s Congregauit lysias r. r. s. peditum Secundo pōit iude occurrit: ibi. Et occurrit eis iudas r. et oratio eius est subditur. Benedict' es saluator isrl qui vtri usqz impetū potētes id est golie. hoc habetur p̄mo Reg. xviij. Et tradidisti castra alienigenaz in manu ionathe filij saul r. p̄mo Reg. xiiij. Tertio pōit erroriqz conflictus cum dicitur. Et commiserunt p̄clū r. et patz lsa.

t Dixit aut iudas. Postq̄ descripta est iude decertatio. hic consequenter repressis hostibus describitur templi purificatio. r secundo purificati renouatio: ibi. Et acceperunt lapides. Tertio altaris dedicatio: ibi. Et fecerunt dedicationem. Circa p̄mū p̄mo pōit la mentum destructio nis cum dicit.

Rachabeorum

v Et viderunt eos in templo.
 r Et exaltare. scilicet holocaustorum.
 y Propheantia. Nam ibi posita fuerat idola. et dictu
 3 Et in artibus virgulta nata. s. in atrio sa. (est. s. ca. i.
 cerdotum: et in atrio viroz mundoz et in atrio immudoz.
 a Et pastophoria
 dimpra. i. domuncu
 las circa atria sacdo
 tu edificatas in quib
 offeretes hostias pa
 cificas comedebat co
 ra dno patre sibi co
 tingente. na de hostijs
 pacificis una pars in
 cendebat ad honore
 diuini. alia cedebat
 in vltus sacerdotum
 tertia in vltus offeret
 b Et scideit (tu.
 vesti. sua. et. in signis
 doloris et humilitatis
 c Et exclamaue. et.
 de quibz h. i. i. r.
 et dicunt tunc signo
 ru. qz pillas significa
 bant plura. s. conuoca
 tio ad vltu et cogre
 gatio ad festu. et mo
 tio castroz et exercita
 tio ad bellum.
 d Tunc ordinauit. et.
 hic scdo tollit im
 pedimetu purificatio
 nis cu d. d. Tunc
 ordinauit. et. sic ef
 sent occupati in sua
 defensione et si possit
 pferre sagittas vel
 spicula ad eos q emu
 dabat loca sancta. Et
 pster ponit ipa puri
 ficatio cu d. elegit sa
 cerdotes et. i. sancte
 vite et integre fame.
 f Et tulerit. et. i. la
 pides altaris qd fece
 rant gentiles ad imo
 landu idolo sup alta
 re holocaustozu posi
 to. et dictu. n. est su
 pra ca. i.
 g In locu immudu.
 Lapides aut altaris
 dnti pamiatos posue
 runt in loco mundo
 sicut subdit. et cogita
 uit de altari holocau
 stoz. et. h Et repo
 suerit. et. in more sy
 on vbi erat domus
 i Quousqve. dnt.
 niret ppha. dicēs qd
 esset agendum de illis.
 h Et accepit. hic
 pstr descibit templi
 purificati renouatio

et orauit dixit Benedictus
 es saluator isrl qui pccui
 sti imperu potens in manu
 sui tui dauid et tradidisti
 castra alienigenaz in manu
 ionathe filij saul et armige
 ri eius. Conclude exercitus
 istu in manu pli tui isrl: et
 pfundant in exercitu suo et
 eqnibz. Da illi formidine et
 tabefac audacia vroz. eoz
 et comoueant pccioe sua
 Deice illos gladio dilige
 tiu te. et collaudet te oēs q
 nouerit nome tuu in hym
 nis. Et comiserit plu et ce
 cidit de exercitu lysie qn
 q milia viroz. Vidēs aut
 lysias suoz fugā et iudeoz
 audacia: et q parati snt aut
 viuere aut mori fortiter:
 abijt antiochia et elegit mi
 lites vt multiplicati tuis
 veniret i iudea. Dixit at
 iudas et frēs ei. ecce pcciti
 sunt inimici nri: ascēdam
 nūc mudare sancta et reno
 uare. Et pgregat eois ex
 ercitus et ascendit i mon
 te syon. et viderunt scifica
 tionē deserta: et altare p
 phanatu: et portas exustas
 et in artibus virgulta nata
 sicut in sa leu vel i motibz
 et pastophoria ditupra.
 Et scideit vestimēta sua:
 et plāxerūt planctu magno
 et imposuerūt cinerē sup ca
 put suū: et ceciderūt in faciē
 sup terrā: et exclamauerūt
 tubis signoz et clamaueūt
 in celū. Tūc ordinauit iu
 das viros et pugnatēt ad
 uersus eos qui erāt in ar
 ce donec emudarēt sancta
 Et elegit sacerdotes sine
 macula voluntatez pntes

Et primo qntā ad altare holocaustoz cum dicitur.
 h Et accepit. et. h. et. et. Deuter. xvij.
 l Et edificauerit. et. ad similitudinē illi qd fuerat disti
 m Et edificauerit. et. repando ruinas q erāt (parū.
 in pīa pte tēpli q vocabat sancta. n Et q intra re
 parādo defectus cri
 stetes in scda parte
 templi q dicebat scā
 sanctorū.
 o Et edem. i. edifi
 cia q erāt extra p ba
 bitaculis sacerdotū.
 p Et atria scificau
 rūt. eradicādo virgult
 ta et aspergentes lu
 stratōis aq. q Et
 intulerūt candelabuz
 et. h. ec. em. tria erāt
 in pīa pte tēpli. mē
 sa ppositōis in par
 te adlonari candelabuz
 in australi: alta
 re incesi in medio p
 sanctū sanctorum.
 q Et incesum pos
 fuerūt. i. cremauerūt
 super altare. r Et
 appenderūt velamēta
 vnu in introitu tēpli.
 aliud an scificoz.
 s Centesimi qdra
 gesimo octauū ani. res
 gni grecorum.
 t Scdm spūs. s. m
 diem. et. Nam anno
 clv. die. r. r. men
 sis casleu sacrificau
 runt ydolatre super
 aram. et h. s. i. cap.
 et ano. clviij. die vi
 cesima quinta mensis
 casleu obtulerunt in
 dei sacrificiu in tem
 plo purificato. et sic
 reuoluit tribus an
 nis eadem die reno
 uatum est templum
 qua fuerat ante cōta
 minatū. sicut fuerat
 antea pperatū Da
 nielis. vij.
 v Et fecerunt dedi
 cationē. hic pstr de
 scribit templi reno
 uati dedica tio. et pī
 mo antum ad altare
 cum dicitur.
 v Et fecerūt dedica
 tionē altaris diebz. et.
 et inde tractum fuit
 q festa solēnia ouit
 rauiā habēt in nouo
 testamento.

Et viderunt eos in templo.
 Et exaltare. scilicet holocaustorum.
 Propheantia. Nam ibi posita fuerat idola. et dictu
 Et in artibus virgulta nata. s. in atrio sa. (est. s. ca. i.
 cerdotum: et in atrio viroz mundoz et in atrio immudoz.
 Et pastophoria
 dimpra. i. domuncu
 las circa atria sacdo
 tu edificatas in quib
 offeretes hostias pa
 cificas comedebat co
 ra dno patre sibi co
 tingente. na de hostijs
 pacificis una pars in
 cendebat ad honore
 diuini. alia cedebat
 in vltus sacerdotum
 tertia in vltus offeret
 Et scideit (tu.
 vesti. sua. et. in signis
 doloris et humilitatis
 Et exclamaue. et.
 de quibz h. i. i. r.
 et dicunt tunc signo
 ru. qz pillas significa
 bant plura. s. conuoca
 tio ad vltu et cogre
 gatio ad festu. et mo
 tio castroz et exercita
 tio ad bellum.
 Tunc ordinauit. et.
 hic scdo tollit im
 pedimetu purificatio
 nis cu d. d. Tunc
 ordinauit. et. sic ef
 sent occupati in sua
 defensione et si possit
 pferre sagittas vel
 spicula ad eos q emu
 dabat loca sancta. Et
 pster ponit ipa puri
 ficatio cu d. elegit sa
 cerdotes et. i. sancte
 vite et integre fame.
 Et tulerit. et. i. la
 pides altaris qd fece
 rant gentiles ad imo
 landu idolo sup alta
 re holocaustozu posi
 to. et dictu. n. est su
 pra ca. i.
 In locu immudu.
 Lapides aut altaris
 dnti pamiatos posue
 runt in loco mundo
 sicut subdit. et cogita
 uit de altari holocau
 stoz. et. h Et repo
 suerit. et. in more sy
 on vbi erat domus
 Quousqve. dnt.
 niret ppha. dicēs qd
 esset agendum de illis.
 Et accepit. hic
 pstr descibit templi
 purificati renouatio

m Et audiuit aſſe. Hic conſequenter ponitur belli apparatus, habito enim conſilio iudas cū vna pte exercitus int ad liberandum iudeos: qui erant in galaad: rſy: mon cum alia parte ad liberandū eos qui erant in galilea. r Jo ſephū filiū zacharie r azariā reliq̄t iudas cum reſiduo exercitu i iudea p̄ custodia populī manētis in ſua abſentia.

n Et dati ſunt viri rē. quia cū paucioribus aduerſarijs haberet p̄ſugere q̄ iudas o Et abiit. Hic conſequenter ponit bellantū virtus. Et primo ſymonis r ſui exercitus, et p̄ litterā vſq̄ ibi.

p Et aſſumpſit rē. ut eſſent magis remoti ab aduerſarijs r p̄ conſequentis magis tuti.

q Et iudas. Hic cōſequenter ponit virtū iude et eoz q̄ cū ipſo erant. Et diuidit in duas partes, qz p̄io ponit aduerſariorū debellatio Secundo iudeorū aſſecratio. ibi Et cōgregauit iudas. Prima in duas ſim duplicem thimothai debellatiōes. Secunda ibi. Poſt hec autē. Circa primam partem patz ſcā vſq̄ ibi.

r Conſtruerunt ad mouē exercitū. id eſt ipm applicare ad inuadendum.

Et audiuit autē iudas et populū p̄mōes iſtos: cōuenit ecclia maḡ cogitare qd facerēt fr̄ibz ſuis q̄ i tribu lariōe erat r expugnabant ab eis. Dixitqz iudas ſymoni fr̄i ſuo. Elige tibi viros r vade r libera fr̄es tuos i galilea: ego at r fr̄ me ionathas thim i galaad: thim r reliq̄t iosephū filiū zacharie r azariā duces ppli cū reſiduo exercitu in iudea ad custodia: r p̄cepit illi dicens. P̄reſtote p̄lo huic: r nolite bellum committere ad iſtū gētes donec reuertamur. Et dati ſūt ſymōi viri tria milia vt iret in galyleā. iude at octo milia in galaadithi. Et abiit ſymon in galileā: r cōmiſit plia multa cū gētibz. Et cōtrite ſūt gētes a facie ei r p̄ſecur̄ eſt eos vſq̄ ad portā ptolomaidis. Et ceciderūt d̄ gētibz fere tria milia viroz r accepit ſpolia eoz. Et aſſumpſit eos q̄ erāt i galilea r in arbatay vroz et naz: r oibz q̄ erant illis et adduxit in iudeā cū leticia magna. Et iudas machabe r ionathas fr̄ eius trāſiērūt iordanē et abierūt viā triū diez in deſtrū: Et occurrerūt eis naburthei r ſuſceperūt eos pacifice et narrauerūt eis oia q̄ acciderāt fr̄ibz eoz i galaadithide. et qz multi ex eis p̄phē ſi ſunt in barasa r boſoz: et in alimis et in caſphoz et mageth r carnai. De omnibus ciuitates munite r magne. Sz r in ceteris ciuitatibus galaadithidis tenent cōprehēſi. Et in craſtinuz cōſtituerūt admouere exercitū ciuitatibz his. r p̄phēdere r tollere eos i vna die. Et p̄uertit iudas r exercitus ei vīa in deſtrū boſoz

repente: et occupauit ciuitatē: r occidit oēm masculum in ore gladij r accepit omnia ſpolia eoz: r ſuccendit eā igni. Et ſuereperūt inde nocte r ibant vſq̄ ad munitiōes. Et factū eſt diſtulo cū eleuaſſent oculos ſuos. r ecce p̄ſus multus cuius nō erat nūer̄: portantes ſcalas r machinas: vt cōprehēderēt munitiōem et expunaret eos. Et vidit iudas qz cepit bellum et clamor belli aſcēdit ad celū ſic tuba r clamor magnus de ciuitate. Et dixit exercitui ſuo. Pugnaſte hodie p̄ fr̄atribz vris. Et vēit tribz ordinibz poſt eos: et exclamauerūt rubis r clamauerūt in orōne. Et p̄gnouerūt caſtra thimothai qz machabeus eſt: r refugerūt a facie ei. Et p̄cuſſerūt eos plaga magna: r ceciderūt ex eis in die illa fere octo milia viroz. Et diuertit iudas in maſpha: r expugnauit r cepit eā. r occidit omnē masculū ei r ſūpſit ſpolia ei r ſuccendit eā igni. Inde p̄rexit r cepit caſt bō et maged. et boſoz: r reliq̄s ciuitates galaadithidis. Poſt hec autē verba congregauit Timotheus exercitus alium: et caſtra poſuit contra raphon torrentem. Et miſit Judas ſpeculari exercitum: et renunciauerunt ei diſcentes: quia conuenerūt ad eum omnes gentes que in circūitu noſtro ſunt: et exercitus multus nimis. Et arabes cōdureūt in auxiliū ſibi: et caſtra poſuerunt trans torrentem. parati ad te venire in preliū. Et abiit Judas obuiam illis. Et ait Timotheus principibus exercitus ſui.

Et ſurrexerūt inde nocte: vt et improuiſo irruerent ſup eos: qui obſiderant iudeos inclufos in munitiōne.

t Et vidit iudas rē ad capiendū victam munitiōem.

v Et venit rē. Diuiſit enī exercitum ſuū tres partes irruens ſup aduerſarios a tergo.

f Et diuertit iudas in maſpha. Aliqui libri habent maſphat et male. qz maſphat eſt locus in iudea in quo fuerunt congregati iudas et populū ad dominū deſcendū. ſupra. r. capiſtulo.

7 Poſt hec aſſe r ba hic p̄ter p̄itur ſecunda Timothai de bellario. et p̄ſt littera vſq̄ ibi.

3 Et ait timotheus principibus rē. Erat enim ſortilegus. et p̄ hoc factum iō: r legi ſauerat d̄ victoria ſui contra iudam vſq̄ ecōſuerſo.

a Statuit ſcribas populi ſecus torrentem. qz ſi enim habebant in ſcriptis nomina bellatorum. et per hoc poterant ſcire ſi omnes tranſiret.

b Et tranſtetrauit ad illos p̄ior. vt daret aliq̄ audaciā trāſe cunctis.

Et p̄terit d̄ rē
Hic magis exp̄
Et congregat
Poſt hec aſſe r
ba hic p̄ter p̄itur
ſecunda Timothai
de bellario. et p̄ſt
littera vſq̄ ibi.
3 Et ait timotheus
principibus rē. Erat
enim ſortilegus. et p̄
hoc factum iō: r legi
ſauerat d̄ victoria ſui
contra iudam vſq̄
ecōſuerſo.
a Statuit ſcribas
populi ſecus torrentem.
qz ſi enim habebant
in ſcriptis nomina
bellatorum. et per hoc
poterant ſcire ſi omnes
tranſiret.
b Et tranſtetrauit
ad illos p̄ior. vt daret
aliq̄ audaciā trāſe
cunctis.

Et piceerunt ac vt fugeret magis expedit te.

Et congregauit. Postq̄ describitur e aduersarioz debellatio. hic p̄r describitur in deorum asecrario. nā liberatos ab obfidioe noluit inter aduersarij os dimittere. s; adducere eos in iudeā vt essent tibi tui. Et patet littera vsq; ibi.

Et uenerunt vsq; ephron. vbi ponit impedimentū lupulentis in via. Nam habito: es ephron negauerūt eis trāsitu p̄ suā ciuitate. et nō poterāt trāsire p̄ alia viā. adeo subdit. Sed per medium. scz ciuitatem ephron.

Et erat. scilicet iude a populo eius.

Et obstruerūt. id ē mirauerūt eas.

Et p̄cepit iudas p̄dicare. a. p̄ p̄one diceret. Et applicaret. id ē vt inultū faceret contra ciuitatem.

Et eradicauit eam. id est sabuerit.

Et erat iudas. faciebat enī vltimam custodiā ne aliquis ex debilitate seu alia occasione remaneret post armatos. et ab aduersarijs insidiantibus caperetur.

Et obstruerunt. id est eo q̄ bellatores sani reciderāt et integro numero.

Et in diebus. hic p̄r describitur quorūdam iudeoz p̄sumptio scz illoz qui in absentia iude et fratru suoz remāserant ad populi custodiā. et p̄sumētes de sua virtute ererūt ad p̄stantiū cū gentilibz cōtra iude p̄hibitionē que habet supra. Et patet littera vsq; ibi.

Et azarias p̄cepit virtutis. i. partis exercitus que remanserat ad custodiā iude tantū et non ad bella contra extraneos concitantium.

Cū appropinquerit iudas et exercit' ei' ad torrēte aq̄ si trāsierit ad nos prior: nō poterim' sustinere eā. quia potēs poterit aduersū nos. Si vō timuerit trāsire et poluerit castra extra flumē trāsiterim' ad eos: et poterim' adūsus illū. Et ac appinquit iudas ad torrēte aq̄ statuit scribas p̄li sec' torrēte. et mandauit eis dices. Hemine hoim reliq̄ritis s; veniat oēs in plium. Et trāsiteratit ad illos prior: et ois p̄ls post eū. et cōtrite sunt oēs gētes a facie eoz. et piceer' arma sua et fugerūt ad phanū quod erat i carnaim. Et occupauit ipam ciuitate: et phanū succedit igni cū oibz q̄ erāt in ipo: et oppslla ē carnaim: et nō potuit sustinere s; facie iude. Et cōgregauit iudas vniūsos israelitas qui erāt in galaad: et de a minimo vsq; ad maximū. et vros eoz et natos et exercitū magnū valde vt veniret in terrā iude: et uenerūt vsq; ephron. et hec ciuitas magis in ingressu posita munita valde. Et nō erat decliare ab ea dextra vel sinistra s; p̄ mediū iter erat. Et iclusit se q̄ erāt in ciuitate: et obstruerūt portas lapidibus. Et misit ad eos iudas vbi pacificis dices. Trāseamus p̄ terrā vram vt eamus i terrā nrām: et nemo vobis nocebit: tñ pedibz trāsibim'. Et nolebant eis apire. Et p̄cepit iudas predicari i castris: vt applicaret vniūsq; in q̄ erat loco. Et applicuerit se vtri vtriusq; et oppugnauit ciuitate illā tota die et tota nocte: et trās dita ē ciuitas i manu eius. Et pemeit oēm masculū i

ore gladij et eradicauit eā et accepit spolia ei': et trās iuit p̄ totā ciuitate sup interfectos. Et trāsgressi sunt iordanē in cāpo magno s; faci em bethlan. Et erat iudas p̄gregās extremos et exhortabat p̄lm p̄ totā viā donec uenirent in terrā iuda. Et ascēderūt in mōre syon cū leticia et gaudio et obtrulerūt holocausta q̄ nemo ex eis cecidisset donec reuiterent in pace. Et in diebz q̄b erat iudas et ionathas in terra galaad et symon ff ei' in galylea s; facie prolo maids: audiuit iosephus zacharie fili' et azarias p̄iceps virtutis: res bñ gestas et plia q̄ facta sūt et dixit. faciam' et ipi nobis noffi et eam' pugnate aduersus gētes q̄ in circūitu nō sūt. Et p̄cepit his q̄ erāt in exercitu suo et abierūt iāmiam et exiuit gorgias de ciuitate: et vtri ei' obuiā illis in pugnā. Et fugati sūt iosephus et azarias vsq; i fines iudee. et ceciderūt illa die de plo isrl ad duo milia viri. Et facta ē plaga magis in plo: qz nō audierūt iudā et fies ei': existimantes fortiter se facturos. Ipsi aut nō erāt de semie' vitoz illoz: p quos salus facta ē in isrl. Et vtri iuda magnificati sūt valde: in aspectu ois isrl et gēnū oim vbi audiebāt nomē eoz. Et uenerunt ad eos fausta acclamantes. Et exiuit iudas et fies ei' et expugnabant filios esau i terra q̄ ad austy est: et percussit chebron et filias ei' et muros ei': et turres ei' succedit igne i circūitu. Et mouit castra vt iret in terrā alienigenaz. Et perambulabat samariā. In

q̄ Factamus et ipi nobis nomen ac: et q̄ patet q̄ mouebant ex p̄sumptioe et laudis cupiditate.

Et abierūt iāmiam. vbi habitabat gorgias cum exercitu suo.

s; Ipsi aut nō erāt ac. i. edat dardie et ruz liorim inonim et consanguineorum eorum: et vtri iuda ac: p̄o pter crebras et magnas victorias.

Et conuenerunt ad eos ac. i. eufortuna sine laudes de eufortunis magnificātes. Et dicunt faulta a faues faues quasi fortune fautores. Plures enī de getilibz circa iudā habitantibus videntes et audietes iude fratriq; suoz bonas. i. fortunas uenerunt ad eos face: re amicias.

Et pambulabat samariā. vbi habitabant gentiles illuc missi de perfide. qui semp fuerūt molesti iudeis. vt patz. i. Esdre et neemie. Et reuertit scriptura ad loquendū de predictis q̄ processerant ad bellū ex p̄sumptione cum dicitur. In illa die. id est alio tempore.

5 Ceciderunt sacerdotes etc. Josephus et azarias supradicti. dicitur essent de sacerdotali genere non tamen erant de fore... Rex antiochus. Descriptio vicio Ca. VI. e rix iude tpe antiochi epiph. mes. hic est deserv...

tepe filij sui antiochi eupatoris. Et quia corruptio vni generato alteri. id pro ponitur mors antiochi illustris, sedo substitutio filij eius antiochi eupatoris. ibi. Et cognouit lysias. Et ea prima pro ponitur sue mortis occasio. q. fuit duplex. Una quod fuit impiter repulsiis a quadam ciuitate phidias valde opulenta. qua que bar subito depdari. Et hoc est quod dicitur. b. Et audiuit esse etc. moe audiuit ab exploratoribus quo miserat ad inquirendum de ciuitatibus in quibus posset accipere diuitias. et pecunias multas. na ad huc erat in phidem. vt dicitur est. s. iij. capitulo. c. Et illic fuerunt etc. ad decorum templi diuitiis pleni. d. Et loncere etc. ad memoriam suam victoriarum e. Et querebat quere re ciuitatem dolose. f. Et non potuit quod ciuitate reuelatus fuit ei dolus. g. Et abiit cum tristitia magna. q. fuit occasio sue mortis pria. nam spissis tristis exccat offensa. Honer. xv. Secunda sue mortis occasio fuit tristitia super pdicta veniens de audita debellatioe principis suop in iudea et prosperitate iudeorum. Et hoc est quod dicitur. h. Et venit quod nuncia ret ei. Et patet littera vsq. ibi. i. Et quod etc. idolum iouis quod edificauerat antiochus sup altare dicit. vt. s. capitulo. l. Et sanctificatione id est templum. l. Et bethsuram etc. vt esset eis in iortahentz cetera impulsus gentium. m. Et audiuit etc. q.

illa die ceciderunt sacerdotes in bello dum voluit fortiter faceret dum sine filio exierit in plium. Et declinavit iudas in azotum in terra alienigenarum: et diruit aras eorum et spolia deorum suorum succeditur igni: et cepit spolia ciuitatum. et reuersus est in terram iuda.

e Rex antiochus pambulauit supiores regiones. Et audiuit esse ciuitatem elimaidem in pside nobilissimam et copiosam in argento et auro. et p. i. e. a locuplex valde. Et illic velamina aurea: et lancee et scuta: que reliquit alexander philippi rex macedo qui regnauit primus in grecia. et venit et querebat cape ciuitatem et depdare eam: et non potuit: quoniam innotuit sermo his qui erant in ciuitate. Et incurrerunt in prelium et fugit iude: et abiit cum tristitia magna: et reuersus est in babiloniam: et venit qui nunciaret ei in pside. quia fugata sunt castra que erant in terra iuda. et quod abiit lysias cum virtute forei in partibus. et fugatus est a facie iudeorum. et inuaserunt armis et viribus et spolijs multis que cepit de castris que ceciderunt. et quod diruerunt abominationem quam edificauerat super altare quod erat in bethsuram. et sanctificationem sicut prius ciuitatem dederunt muris excelsis: sed et bethsuram ciuitatem suam. Et factum est vt audiuit rex sermones istos eripuit et commotus est valde. et decidit in lectum et incidit in lan-

debellat fuerat in elimaide et principes sui in terra iude. n. Et arbitratus est se mouerit de infirmitate sanari. Et terra patet vsq. ibi. o. Et dilectus in potestate mea. sed hoc erat a satellitibus suis. sed erat odiosus gentibus alijs propter superbiam et malitiam suam. p. Nunc remittite etc. pena de iudicio centre culpam.

guorem per tristitia. quia non est factum sicut cogitabat. Et erat illic per dies multos quod renouata est in eo tristitia magna et arbitratum est se mori. Et vocauit omnes amicos suos: et dixit illis. Recessit somnus ab oculis meis et cecidi et cornu corde per sollicitudine. Et dixi in corde meo. In quanta tribulatione deueni: et in quos fluctus tristitie in qua nunc sum. que iocundus eram et dilectus in potestate mea. Nunc vero remittite cor malorum que feci in bethsuram. unde et abstuli omnia spolia aurea et argentea que erant in ea. et misi auferre habitatores iudeam sine causa. Cognoui ergo quod propterea inuenerunt me mala ista: et ecce pereo tristitia magna: in terra aliena. Et vocauit philippum unum de amicis suis et proposuit eum super vniuersum regnum suum. Et dedit ei dyadema et stolam suam et anulum. vt adduceret antiochum filium suum et nutret eum et regnaret. Et mortuus est illic antiochus rex anno centesimo quadragesimo nono et cognouit lysias quomodo mortuus est rex. et postulat regnare antiochum filium eius quem nutriuit a dolescens et vocauit nomen eius eupatorum. Et hi qui erant in arce conclusi sunt israel in circuitu sancto. et querebant eis mala semper ad firmamentum gentium. Et cogitauit iudas disperdere eos et conuocauit vniuersum populum vt obsiderent eos. Et conuenit simul et obsederunt eos anno

q. Et preposuit etc. videns immanere de periculo spiritu interitum et dedit ei dyadema etc. in indigna regalia ad insignendum illum suum. s. Et mortuus est etc. cepit aut regnare anno centesimo tricesimo primo. vt. s. i. ca. primo. f. h. annus et vltimus fuerit imperfecti. et anno septimo regi sui cepit regnum israel grauer affligere. et anno. x. posuit ydolum super altare. vt patet ex pdictis. s. i. ca. p. r. Et cogit. Delictis pra morte antiochi. hic est descriptio sublimis filij sui qui primo sublimatus in regnum. sed cuido puocat contra dei populum. ibi. Et hi querat. Circa primum dicitur. Et cognouit lysias. que reliquerat antiochus ad custodiam regni et nutritionem filij sui. vt supra. iij. capitulo. v. Quomodo mortuus est rex. hoc cognouit p. nunciu pueniente philippum quem rex moriens inuenerat tutorem filij sui. r. Et constituit etc. vt sic priuaret philippum officio tutoris et regni negotijs in seipsum retorquendo. y. Et hi. h. hic est rex nouus extra iudeos ponocatur. et primo ponturbuius pronocatio nis occasio. sedo ipa ponocatio. ibi. Et iustus est rex. Occasio vocationis fuit accusatio iudeorum erga ipsum de obfisione macedonum. et quibusdam alijs. et hoc est quod dicitur. y. Et hi querat arce. ad nocendum iudeis. vt habetur. s. i. capitulo. a. Concluserunt autem etc. sic eum arcebat

q̄ nō poterāt libere exequi cultū diuinū. b Et cogita-
uit rē. ut diuin⁹ cultus posset libere exerceri. c Et fecer-
ūt balistas. ad iactēdū spicula extra arcis pugnacula.
d Et machinas. ad destruēdū muros ei⁹. e Et erie-
rūt rē. occulte ⁊ impioꝝ ex israel rānore. id subdit. Et adian-
serunt se illis rē.

f Nos decreuim⁹ ser-
uire patri tuo. c. isti fu-
erūt de illis q̄ uerunt
ad antiochū epipha-
nē impetrātes ab eoyt
faceret iusticijs gerū
in hierlm. vt. s. l. cap.
g Et filij pph̄tā rē.
sc̄s maratbias ⁊ filij e-
eramici ei⁹ q̄ p̄narica-
tores legis obidebāt
vel occidebant.

h Et nō ad nos rē. i
ferendo nobis mala.
i Sed ⁊ in. rē. p̄sq̄n-
do amicos ⁊ sectatores
legis.

l Et ecce applicuēst
hodie. i. isto tempore.

l Ad arcē in hierlm.
impugnādo gerē tuaz.
m Et munitionē rē.
p̄tra te ⁊ regnū tuum.
n Et nisi p̄ueneris
rē. contra te.

n Et nō poteris rē.
qm̄ erūt nimis fortifi-
cati. o Et iratus ē
rex. id est sic̄r̄ ponif̄ ipsi
us regis p̄uocato. ex
qua primo disponitur
belli apparat⁹. secūdo
cōsilius. ibi. Et uene-
rūt. Circa primū dicit
o Et iratus est rex
vt hec auduit. quia ui-
debantur esse p̄tra ho-
norē suū ⁊ bonum rei
publice.

p Et conuocauit rē.
vt etiam s̄isterent.

q Et principes exer-
cit⁹ sui rē. vt se ad bel-
lum disponerent.

r Et elephanti rē.
Dicit enī p̄hs libro d
animalib⁹ q̄ elephas
est animal maxime vi-
sciplinabile.

s Et uenerunt. Dic
p̄fir ponif̄ belli cōgres-
sus ⁊ primo in munitiō-
ne. sc̄do in campo. ibi.
Et surrexit rex. Circa
primū dicitur.

s Et uenerūt p̄ ydum eam. que terra
erat iudeis aduersaria. vt pater p̄r̄ predicta. v. capitulo.

t Et applicuerūt ad bethsurā. ubi erāt iudei p̄o defen-
sione loci.

v Et pugnauerunt rē. contra bethsuram.

f Et fecerunt machinas. ad destruendum eam.

g Et erierunt. Iudei qui erant in munitione obfessi.

centesimo quinquagesimo;
et fecerunt balistas ⁊ ma-
chinas. Et erierunt quidā
ex eis qui obsidebant ⁊ ad-
iunxerunt se illis aliquam-
p̄ij ex israel. ⁊ abierunt ad re-
gem ⁊ dixerunt. Quousq̄
nō facis iudiciū ⁊ iudicas
f̄ces nostros. Nos decreui-
mus seruire patri tuo ⁊ am-
bulare in p̄ceptis eius. et
obsequi edictis eius ⁊ filij
populi nostri p̄pter hec ali-
enabāt se a nobis. Et qui-
cūq̄ inueniebant ex nobis
interficiebant ⁊ heredita-
res nostre diripiebant. Et
nō ad nos tm̄ extēderūt ma-
num sed ⁊ in oēs fines no-
stros. Et ecce applicuerūt
hodie ad arcē in hierlm oc-
cupare eā ⁊ munitionē in
bethsurā munerūt. Et nī
si p̄ueneris eo ⁊ veloci⁹ ma-
iora q̄ hec faciet. ⁊ nō po-
teris obtinere eos. Et ira-
tus est rex vt hec audiuit.
⁊ conuocauit oēs amicos
suos ⁊ p̄icipes exercitus
sui ⁊ eos qui sup eq̄tes erāt
Sed ⁊ de regnis alijs ⁊ d
insulis maritimis uenerūt
ad eū exercitus cōductici⁹
Et erat numerus exercit⁹
eius centū milia peditum
et viginti milie equitū ⁊ ele-
phanti trigintaduo ducti
ad preliū. Et uenerūt per
ydumeam. ⁊ applicuerunt
ad bethsurā ⁊ pugnaueūt

3 Et succenderūt ⁊ reuerentes ad munitionē ⁊ defen-
dentes eam. a Et recessit iudas ab arce. vt succurreret
iudeis in bethsura obfessis. b Et surrexit rex. Dic p̄fir
describit bellū in cāpo. circa quā parte primo ponif̄ bel-
li p̄paratio. sc̄do belli cōgressio. ibi. Et appropinquant.

dies multos ⁊ fecerūt ma-
chinas. Et erierūt ⁊ succē-
denderūt eas igni ⁊ pugna-
uerunt uiriliter. Et recessit
iudas ab arce et mouit
castra ad bethzacharaz cō-
tra castra regis et surrexit
rex ante lucē. et concitauit
exercitus in imperiū cōtra
uiam bethzacharaz. Et cō-
parauerunt se exercitus in
preliū et tubis cecinerunt
Et elephantis ostenderūt
sanguinem yue et mori. ad
accuendos eos in preliū
Et diuiserunt bestias per
legiones. et asisterunt sin-
gulis elephantis mille vi-
ri in loricijs cōcatenatis. ⁊
galee erēe in capitib⁹ eorū
et quinq̄ equites ordina-
tym̄ iungē bestie electe erāt
Ibi ante rps yhicūq̄ erat
bestia ibi erāt. et quocūq̄
ibāt ibant et non discede-
bant ab ea. Sed et turres
lignee sup eos firme prote-
gentes sup singulas bestias
et sup eas machine. Et
sup singulas viri virtutis
trigintaduo qui pugnabāt
desup ⁊ intus magister be-
stie. Et residuū equitatus
hinc et inde statuit i dual
partes. tubis exercitū cō-
mouere et purgere ⁊ stipa-
tos in legiōib⁹ ei⁹. Et vt re-
fulsit sol in elyptos aureos
et ereos resp̄leuerūt mon-
tes ab eis ⁊ resp̄leuerūt sic

tertio populi liberatio.
ibi. Et audiuit iudas.
Circa primū dicitur
b Et surrexit rex an-
te lucem. vt irer ad pu-
gnandum contra iudā
c Et comparauerunt
se rē. id est disponere
se ad pugnam.
d Et asisterunt rē. sc̄i-
licet pedites.
e In loricijs cōcathe-
natis. Ibi macule lo-
ricarū sese complectun-
tur ad modū cathēp̄.
f Ibi ante rps rē. cas
velociter precedendo.
g Et quocūq̄ abar-
ibant. subleuendo.
h Et nō discedebant
ab ea. ne ab aduerfari-
is vulneraret be tia.
i Et sup eas machine
ad p̄ciendā iacula.

l Et intus magister
bestie. reges gressus ei⁹
l Et residuū rē. ses a
dextris ⁊ limitis ani-
malium.
m Statuit in duas
rē. Ibi sonus tubarū
excitat ad audaciam.
n Et purgere. ad bel-
lum.
o Consp̄atos in le-
id est cōiunctos ne ac-
es ⁊ legiones rumpant
tur ab aduerfarijs.
p Et distincta est rē.
vt si iudas qui paucos
habebat bellatores comparatim fugeret ad montes non
euaderet. q Et cōmou. admiratiōe vel qdā tremore.
r Omnes in bati. terrā. fillam. ubi poterat talis soni-
tus ⁊ cōmōio percipi. s Et appropinuit. Dic p̄fir po-
nitar conflictus. Et primo in campo. sc̄do in fortalicio.
ibi. Castra autē regis. Circa primū primo ponif̄ conflictus

duo enim hostium facierum pace adinvicem erat dare mutuo
dextras manus. Cetera patet vsq; ibi. a Et vidit mu-
nitione loci. i. fortitudinē. b Et rupit rē. destruēdo lo-
cū ne si iudei rebelaret haberēt ibi recursus. La. VII.

Anno ceterimo. Postq; describitur est cōstitutus iude
a tpe antiochi cu-
pato: is. hic cō-
sequēter describitur eius
cōstitutus tpe demetrii
filiū alteri fratri. s. se-
leuci. et dividit in du-
as partes. q; primo de-
scribit ipi iude pugna-
scō cū romanis ami-
cicia cōtracta. vsq; ca.
Prima in tres. nā pri-
mo circa demetriū
ostēdit adeptū regnū.
scō occasio belli. ibi.
Et venerunt ad eū. ter-
tio cōgressio prelii. ibi.
Et elegit rex. Circa pri-
mum dicitur.

a Anno. cii. scilicet
regni grecorum.
b Erit demetrius rē.
vidēs enī se priuatum
regno patris sui p pa-
trū suū antiochū epy-
phanē. abijt romā ad
cōquerendū de eo sed
ipō vivente nihil pre-
cit. ppter qd iplo mor-
tuo redijt ad obtinen-
dū regnū cōtra cogna-
tū suū. maxime q; tūc
regnū erat qd amō
dimisum p lysīā et phi-
lippū. eo q; quilibz vo-
lebat esse tutor antio-
chi eupatoris. et agere
negocia regni. et patet
ex predictis.

c Et ascendit rē. s. ty-
rum. et dicit ioseph.
d Et regnavit illic.
q; multi venerunt ad
eū recipiētes ipm tan-
q; regē et dñm. tum q;
regnū sibi debebat ex
successiōe paterna. tūc
ppter divisionē pdictā

e Et factū est rē. scz
palatium antiochie q;
erat metropolis.

f Comprehendit. in
demetrii favore.

g Et venerūt. rē cō-
sequēter ponit occasio
belli. q; fuit accusatō iu-
de et amicor suorū per
iniquos de israel. et pa-
tet littera.

b Et elegit rex. itaie
scz describit cōgressio
belli. et primo cōtra al-

luis sicut prius. Propter le-
gicima enim iporu q; despe-
rimus irati sunt: et fecerūt
omnia hec. Et placuit fmo
in cōspectu regis et pncipū
et misit ad eos pacē facere
et ceperūt illā. et iuravit il-
lis rex et principes et exieit
de munitione. Et intrauit
rex mōtē syon et vidit mu-
nitionē loci et rupit citius
iuramētū qd iuravit. et mā-
davit destruere mur in gy-
ro. Et discessit festinatē. et
reversus est antiochiam. et
inuenit philippū dominā-
tē civitati. et pugnavit adū-
sus eū et occupavit civita-
tem.

VII.

a Anno ceterimo qn-
quagesimo et prio:
erit demetrius seleuci fili-
us ab urbe roma. et ascendit
cū paucis viris in civitatē
maritimā et regnavit illic
Et factū est vt ingressus ē
domū regni patris suorum.
cōprehēdit exercitū anti-
ochū et lysiam vt adducerēt
eos ad eū: et res ei innotuit
et ait. Nolite mihi ostēde-
re faciē eorū: et occidit eos
exercitus. Et sedit demetri-
us sup sedē regni sui et ve-
nerunt ad eū viri iniqui et
impij ex israel: et alchimus dux
eorū q; volebat fieri sacer-
dos. Et accusaverūt popu-
lum apud regem dicētes.
Perdidit iudas et fratres
eius amicos tuos. et nos di-
perdidit de terra nostra.
Hunc ergo mitte virū cui
credis vt eat et videat ex-
minium omne quod fecit
nobis in regionibus regis
et puniat omnes amicos ei-

chimū sacerdotē. scō strā nichanōrem. ibi. Quid ita sit al-
chimus. Prima in duas. q; primo describit bachidus et
alchimū volū. scō iude cōstitutus. ibi. Et vidit iudas.
Prima adhuc in duas. q; primo describit pcepto volū.
scō deceptio populi. ibi. Et cōvenerūt ad alchimū. Et

et adiutores eorū. Et ele-
git rex. ex amicis suis ba-
chidem qui dominabatur
trans flumen magnum in
regno et fidelem regi: et mi-
sit eū vt videret exercitū
quod fecit iudas. Et
et alchimū impiū consti-
tuit in sacerdotiū: et man-
davit ei facere vltiones in
filios israel. Et surrexerūt
et venerunt cum exercitu
magno in terram iuda: et
miserunt nuncios: et locu-
ti sunt ad Judam et ad fra-
trem eius verbis pacificis
in dolo: et non intenderūt
sermonibus eorū. Uiderunt
enim quia venerunt cum
exercitu magno. et conue-
nerunt ad alchimū et bachī-
dem. congregatio scriba-
rū requirere que iusta sunt
Et primi assidei qui erant
in filiis israel. et exquirebant
ab eis pacem. Dixerūt enī
Homo sacerdos de semī-
ne aaron venit: non decipi-
et nos. Et locutus est cū
eis verba pacifica: et iura-
vit illis dicens. Non iufere-
mus vobis malum: neq; a-
micis vestris. Et credide-
runt ei. et comprehendit ex
eis sexaginta viros: et oc-
cidit eos vna die: Pm ver-
bum quod scriptum est.
Carnes sanctorum tuorū
et sanguinem ipsorum ef-
fuderunt in circuitu hieru-
salem. et non erat qui sepe-
lirer. Et incubuit timor et
tremor in omnem populū
quia dixerunt. Nō est ve-
ritas: et iudicium in eis:
Transgressi sunt enim cō-
stitutum: et iuraverunt

ca primum dicitur.
b Et ele. rex. Erat
enī a rege cōstitutus ad
illū terre custodiam.
i Et alchimū impiū
rē. constituit eū sum-
mū sacerdotē. et tamē
non esset de genere sa-
cerdotali. vt dicunt ali-
qui. Alij vero dicūt q;
erat sicut infra dicitur
de eo. Homo de semīe
aaron venit. rē. si nō
erat de linea summoz
pontificum ab eiclatē
descendentium.
l Et locuti sunt rē.
dicentes q; venerūt p-
pter bonū statū terre.
vt possent iudā et fra-
tres ei occidere volo-
se. sed eorū volū non
habuit effectum.
l Et cōvenerūt. ibi
pnt subdit deceptio po-
puli.

ti Congregatio scri-
barū. q; ad legiptos
n Et primi assidei.
quasi assidue assidei.
res diuino cultu. et hoc
p deceptiōe alchimū.
cū rō subdit cum dicit
o Homo sacerdos de
semīe aaron venit. rē.
nō rē de familia sumi
sacerdotis. Sedm ali-
os vero nec de semīe
aaron erat. licz isti erē
derēt in hoc decepti.
sed pnmū videt vtrū
quia magis est cōsonū
textui in hoc loco et enī
am secūdo libro. xij. c.
Cetera patet vsq; ibi.
p Sexaginta viros
notabiles. in populo
fama et virtute. to sub-
ditur.
q Sedm verbū. qd
scriptū est in psal. lxxvij
r Carnes sanctorū
tuorū rē.
s Nō est in eis veri-
tas in verbo.
t Et iudā. iū. in facto
et subditur causa.
v Transgressi sūt et
rē. eos accēdo quibz
iurauerant pacem.

Machabeorū

3 Et misit ad eos, de
tendendo.
a Duce enim, cū ex
eratu romanorum,
b Et pugna, 3 illos,
qui erant apud elladā
c Et cetera, 3 p̄s l̄a,
d Cū amicis, h̄ic p̄t
ponit r̄ama romanorū
et fidelitate amicitiarū
cū dicit. Cū amicis au
tē suis, qui fedus iure
rūt cum ipsiis,
e Et qui in ipsiis r̄e,
fedus iurā colē m̄ates
Letera patenti,
f Et in omnib' istis,
h̄ic p̄t describitur sa
ma romanorū et mode
sto v̄m circa culmē vo
norū cum dicitur,
g Nemo por, dyade,
r̄e, nullus v̄tebat in
gn̄is regalib', a prim
cipio em v̄rbis condī,
reuerunt reges rome
vsq; ad tarquinū sup
bum, quo deicio pro
pter eius supbiā, ty
ranidē, ip̄s cōsules
prefecit regimī republi
cē, deinde tribunos
plebis, dīctatores rur
sus cōsules republi
cam gubernauerūt v̄,
q; ad iubilū cessarem
qui p̄m? arripuit in
perū singulare, p̄ater
igit q̄ tpe machabeorū
cōsules p̄erant rei
publice,
h Et quia curi, r̄e, i,
locū solemnem vbi cō
ueniebāt cōsules de
bono regimine repub
lice tractantes,
i Et cōmiserunt r̄e, q̄
vocabant cōsules ad
cōsiliū, sicut in multis
cōmunitatib' singulis an
nis vnus constituitur
maior sup alios cōsu
les,
k Et nō ē inuidia r̄e,
sic in principio fuit in
romana republiā, p̄
pter quod inā creuit
augmentū, sed postea
fuit oppositū, p̄pter qd
ad t̄m venit detumen
tū sicut pater ad sensū
Ande dicit iohannes
os aureū, sicut concor
dia res que crescit, tra
dicordia maxime col
labuntur,

illos vsq; in hūc diē. Et re
sidua regna 7 insulas que
aliqñ restiterāt illis exte
minauerūt 7 in pr̄tē rede
gerūt. Cū amicitis autē suis
et qui in ipsiis requiē habe
bāt cōseruauerūt amicitia
et obtinuerūt regna q̄ erāt
prima 7 que erāt longe, qz
quicūq; audiebāt nomē eo
rū timebāt eos. Quib' ve
to vellēt auxilio esse vt re
gnarēt regnabant, Quos
autē vellēt regno deturba
bant et exaltati sunt valde
et in omnib' istis nemo
portabat diadema, nec in
duebat purpura vt magni
ficaret in ea. Et qz curiā
fecerūt sibi, et quotidie cō
sulebāt trecetos viginti cō
siliū agentes sp̄ de multitu
dine vt que digna sunt ge
rant et cōmiserunt vni homi
ni magistratū suū p̄ singu
los annos dominari vniū
se terre sue: et oēs obediūt
vni et non est inuidia neq;
zelus inter eos. Et elegit
iudas eupolemiū filius io
hānis filij iacob et iasonē
filiū elezari, et misit eos
romā cōstituerē cum illis
amicitiā et societate et vt
ausertēt ab eis iugum gre
corū, qz viderūt q̄ in serui
tutē premerēt regnū israhel
Et abierūt romā viā mul
tam valde 7 introierunt eu
riam et dixerunt, Judas
machabeus 7 fratres eius
et populus iudeorū misē
runt nos ad vos statuere
vobiscū societate 7 pacem
et cōscribere nos socios et
amicos vestros. Et placu
it sermo in cōspectu eorum
Et hoc rescriptū qd rescri
pserūt in tabulis ereis, et
miserūt in hierlm vt esset
ap̄d eos ibi memoriale pa
cis et societatis, Bene sit
romanis et genti iudeorū

in mari et i terra in eternū
gladiusq; 7 hostis procul
lit ab eis, Quod si istererit bel
lum romanis p̄ aut om
nibus socijs eorum in om
ni dominatione eorum au
piliū feret gens iudeorum
prouit tēpus dictauerit cor
de pleno, Et preliantibus
non dabunt neq; submini
strabūt criticū arma pecu
niam naues, sicut placuit
romanis, 7 custodiūt man
data eorū nihil ab eis acci
pientes. Similiter autē
et si genti iudeorū prius ac
ciderit bellū adiuuabunt
romanī ex animo prout tē
pore eis permiserit, 7 adiu
uantibus nō dabitur criti
cū arma pecunia naues,
sicut placuit romanis, 7 cu
stodiant mandata eorum
absq; dolo, Scdm̄ hec ver
ba cōstituerūt romani po
pulo iudeorum, Quod si post
hec verba hi auxiliū adde
re aut demere ad hec ali
quid voluerint: facient ex
proposito suo, et quecuq;
addiderint vel dempserint
rata erunt, Sed de malis
que rex demetrius fecit in
eos scripsimus ei dicētes,
Quare grauasti iugū tuū
super amicos nostros 7 so
cios iudeos, Si ergo itez
adiertint nos aduersum te:
faciem' ill' iudiciū 7 pugni
m' tecū mari traq; IX.

Posterea vt audi
uit demetrius qz
cecidit in hanoz et
exercitus eius in prelio ap
posuit bachidem et alchi
mum rursū mittre in iu
deas et dextrum cornū cū
illis. Et abierunt viam q̄
ducit in galgala, et castra
posuerunt in masaloth q̄ ē
in arebellis et occupauerūt
ea et peremerunt animas
hominū multas, In men

l Et elegit. h̄ic p̄t
describit iudeorū lega
tio fidelis, 7 pater l̄e
tera vsq; ibi,
m Et vt auferet, re
gnū em̄ syrie deriuatū
est a grecis, v̄dictū est
in principio libri, p̄pter
qd in illo regno et ei
exercitū perant multū
greci, sicut pater in us
pradicti, cetera patēt,
n Et placuit, h̄ic cō
sequer pontif romanū
rū 7 iudeorū cōmūda
tio amicitibus, 7 pater
l̄tera vsq; ibi,
o In tabulis ereis, vt
scriptura posset diu
permanere,
p Diademas 7 hos
nocens eis,
q Auxiliū feret r̄e, i,
prouit tēps opportunū
fuerit,
r Lorde pleno, i, ves
faciet absq; dolo, Le
tera patenti, vsq; ibi,
s Quod si post hec r̄e,
id est, romani v̄ iudi
t Adde r̄e, que l̄e
pta sunt,
v Quod voluerit, r̄e, i,
ex cōmuni p̄sentitro
rūq; Letera patenti,
Lapsum, IX.

Posterea, Descri
pro ducatu in
de machabei,
h̄ic p̄t describit vni
catus ionathe fr̄is sui,
Circa qd primo descri
bitur mors iude, secun
do substituitur ionathe
ibi, Et factum est post
obitum iude, Circa pri
mū pontif belli
apparatus, sc̄bo cōsti
tus, ibi, Et mo uir et
eratus, P̄sa in duas,
qz primo pontif appa
ratus ex parte gentis
vni, sc̄bo ex parte iude
orū, ibi, Et iudas, Cir
ca primum dicitur,
a Posterea, dum les
gan iudeorū cō roma
nis tractarent de fede
re zamictela,
b Et dextrū r̄e, i, acie
torē que solebat astas
re regi a dextris,
c Et abierūt viā r̄e,
vbi iohes filios israhel
circūdauit, Josue, v, cō
tera patenti,

Et tabula...
poni ag...
a parte...
et vsq;...
e Et m...
f Et m...
g Et m...
h Et m...
i Et m...
k Et m...
l Et m...
m Et m...
n Et m...
o Et m...
p Et m...
q Et m...
r Et m...
s Et m...
t Et m...
u Et m...
v Et m...
w Et m...
x Et m...
y Et m...
z Et m...

d Et iudas, hic dicitur ponit apparatus belli ex parte iudeor. et patet vsqz ibi.

e Et mlti subtra. rē. scz iude recedentes oculte timore mortis. f Et bellū purg. euz. ita qz nō poterat conuenienter recedere absqz aliqz exterminio suorum per aduersarios insequentes eum.

g Et cōtra. est cor. vidēs piculū vtrorūqz. h Quia nō ha. rē. qz qui accesserant de castris suis propter dicitam causam.

i Donamur in vtriusqz iudicia certado. Et nō inferam. rē. si moriamur fugiendo.

l Et mouit exercitū. hie dicitur ponit cōsuetudinem dicit. Et mouit exercitus. scilicet iude.

m Et diuisi sunt rē. exercitus bachidis.

n In duas partes. et faceret duo cornua sive duas alas equitū.

o Et p. certam. rē. ad aduersarios deterrēndū et penetrandū.

p Et primauit legio exercitus bachidis.

q Et cōmota ē terra. rē. tātus enī erat strepitus clamorū et collisionis armorū qz terra videbatur commoueri.

r Et igra. est p. nam iudas et sui erant inter aduersarios inclusi. et sic repugnabant acriter sic de vna desperati.

s Et iona. rē. nō tūc sed post p. corpus eius ab hostibus redimendo. vt dicit ioseph. li. antiqz iudae. rē.

t Et factū est. Descripta morte iude. hic cōsequenter describit substitutio iōathe. circa quā p. nō sit institutiō necessitas. scdo institutiō solēnitatis. t. et cōgregati sunt. tertio inde cōsurgēs aduersitas. ibi. et cognouit bachides. Circa primū dicitur.

e Et factū est. rē. percussio

se primo anni centesimi et quinquagesimi et secundi applicuerunt exercitus ad hierusalem: et surreperunt et abierunt in berea viginti milia virorum et duo milia equitum. Et iudas posuerat castra in laisa: et tria milia viri electi cū eo. Et viderūt multitudinem exercitus quia multi sunt et timuerunt valde: et multi subtraxerunt se de castris et non remanserunt ex eis nisi octingenti viri. Et vidit iudas qz deflueret exercitus suus et bellum perurgebat eum: et confectus est corde: quia non habebat tēpus congregādi eos et dissolutus ē. et dixit his qui residui erant. Surgamus et armus ad aduersarios nostros: si poterimus pugnare aduersus eos. Et auertebant eum dicentes. Non poterimus sed libere animas nostras modo et reuertamur ad fr̄es nostros. et tunc pugnabimus aduersus eos. Nos autē pauci sumus. Et ait iudas. Absit istam rem facere: vt fugiamus ab eis. Et si appropiauit tempus nostrū moriamur in virtute propter fratres nostros et non inferamus crimen glorie nostre. Et mouit exercitus de castris et steterūt illis obuiā. Et diuisi sūt equites in duas partes et fundibularij et sagittarij p̄ibāt exercitū et p̄imi certaminis oēs potētes. Bachides autē erat in dextero cornu et primauit legio ex duobus p̄ib. et clamabāt tubis. Et clamauerunt autē et hi qz erāt ex parte iude etiā ipsi. et cōmota ē terra a voce exercitū: et cōmissum ē p̄liū ā mane vsqz ad vesperam.

Et vidit iudas quia firmior est pars exercitus bachidis in dextris. et conueniunt cum ipso omnes cōsartores corde et contrita est dextera pars ab eis. et persecutus est eos vsqz ad montē azoti. Et qui in sinistro cornu erant viderunt qz contritū est dextrum cornu. et secuti sunt post iudam et eos qz cum ipso erant a tergo. Et ingratum est preliū et ceciderunt vulnerati multi ex his et ex illis. Et iudas cecidit. et ceteri fugerunt. Et ionathas et symon tulerunt iudam fratrem suū et sepelierūt eū in sepulcro patrum suorum in ciuitate modin. et fleuēt eū omnis populus israel plāctu magno et lugēbant dies multos et dixerunt. Quomodo cecidit potēs qui saluum faciebat populū israel. Et cetera verba belloy iude et virtutū quas fecit et magnitudinis eius nō sunt descripta mltā enī erāt valde. Et factū ē post obitū iude emerferūt iniqui in oib. finib. israel et exorti sūt oēs qz opabāt in iniquitate. In dieb. ill. facta ē fames mag. valde: et tradidit se bachidi ois regio eorū cū ipsis. Et elegit bachides viros ipios et constituit eos dños regiōis. et exquirebāt et p̄scrutabāt amicos iude. et adducebāt eos ad bachidē et v̄dicabat illos et illudebat. Et facta ē tribulatiō mag. i israel qz nō fuit ex die qz nō ē visus p̄p̄ba i israel. et cōgregati sūt oēs amici iude. et dixerūt iōathe. Ex qz f̄t tu? iudas defūct? ē vir filius ei nō ē qz exeat inimicos nōs bachidē et eos qz inimici sūt gētis n̄re. Hūc itaqz te hodie eligim? eē p̄ eo nobis in principē et du-

ent pastore inuasent gregē lupi rapaces. v Et exorti sunt. vidente enī iuda erāt sopri quasi mortui. sed ipso mortuo exerunt sua cornua. f In diebus illis rē. tū ex defectu culture ppter guerram. g Et tradidit se Bachidi ad seruendū sub tributo regi. h Et elegit rē. de israel. Et p̄scrutabāt rē. quia cognoscebat eos et sciebāt latibula eorū. b Et vendicabāt rē. contēptibuliter eos in gulando. c Et facta est rē. et hec fuit necessitas institutiō dycem loco iude.

d Et cōgregati sūt. hie dicitur describit institutiō solēnitatis. nā ad hoc fuit p̄p̄s cōgregatus vt electio ionathe fieret certū et solēnis. et pars littera. e Et cōg. bachid. hie dicitur describit insurgēs aduersitas. et diuicū in tres pres. qz p̄io p̄secutio ionathe p̄ponitur. scdo mors iōtham filii sui interponit. ibi. Et misit fratrem suum. tertio scriptura ad p̄imū reuertit. ibi. Et audiuit bachides. Circa primū dicitur.

Rachabeorū

e Et cognouit bachides institutionē ionathe. f Et que. eū occidere, videris vrs̄s ⁊ machinatioibz. quas cognoscēs ionathas declinavit caute. iō subdit. g Et fugerūt ⁊c. quousq; possent exercitū aggregare. h Et cō descen. ad aquā. i. iuxta aquā. i. Lacus asphar. iste lac⁹ est mare mortuū quod alibi dicitur lac⁹ asphalti. b Et cognouit bachides suos exploratores. l Et die sab. venit. ⁊c. in contēptū festiuitatis iudaice. et vt iudi nō defenderēt se sicut de quibusdā dicitur est supra. q. ca. vel saltē et minus voluntarie sumerēt arma illa die. m Et ionath misit. hōc s̄mōs iohannis fratris interponit et p̄io ponit et occidit do oia p̄ insidias si bi positas in via. iō d. in Et ionathas misit. mittēs aliquos de populo cū iohāne ip̄s precedente. n Et rogauit naburtheos ⁊c. vt h̄. s̄. v. c. o Et cōm. ⁊c. per modum custodie vsq; ad diē belli cū bachide Aliqui libri sic habēt. Et cōmēdaret illis ⁊c. i. vt naburthei accōmodauerūt ionathe et fratribz ei⁹ tētoꝝ sua et arma. p Et exierunt filij iā bri. insidiātes iohāni. q Et cōmp̄en. ioh. et etiā occiderūt eum. vt habet in pre sequenti ⁊ Post hec. hōc s̄mōs ponit vindicta iohānis. Et p̄t̄ lra vsq; ibi s Cū amibi. mag. i. cū apparatu magno et pompa. r Et record. sunt sanguinis ⁊c. et q; parz q; iohāne occiderant. vt dictum est. s Et ecce tumultus. et multitudiē veniē. tium. y Et reuer. suūt ⁊c. scz ad mare mortuū in loco p̄dicto. qd dicit h̄ rīpa iordanis. nā iordānis trāsit p̄ ip̄m mare mortuū. vt h̄. iō. i. q

cem ad bellandū bellū nōstrū. Et suscepit ionathas tpe illo principatū ⁊ surrexit loco iude fratris sui. Et cognouit bachides et querebat eū occidere. Et cognouit ionathas ⁊ symō frater ei⁹ ⁊ oēs q; cū eo erāt et fugerūt in desertū thecūe ⁊ cōfederūt ad aquam lac⁹ asphar et cognouit bachides ⁊ die sabbatoꝝ venit ip̄e ⁊ oīs exercit⁹ eius trās iordanē Et iōathas misit fratrē suū ducē ppli: ⁊ rogauit naburtheos amicos suos vt cōmēdaret illi apparatū suū q; erat copiosus. Et exierunt filij iā bri et madaba et cōprehēderūt iohannē ⁊ oia q; habebat: ⁊ abierūt habētes ea. Post hec verba renūciatū est ionathe ⁊ symoni fratri eius qz filij iā bri faciūt nuptias magnas ⁊ ducūt spōsā et madaba filiā vii⁹ de magnis principibz chanaan: cū ambitione magna. Et recordati sunt sanguinis iohānis fratris sui ⁊ ascenderūt ⁊ absconderūt se sub tegumēto mōtis ⁊ eleuaueūt oculos suos ⁊ viderūt ⁊ ecce tumult⁹ ⁊ apparat⁹ multus ⁊ spōsus p̄cessit ⁊ amicitia eius: et fr̄es ei⁹ obuiā illis cū tympanis ⁊ musicis armis mltis. Et surrexerūt ad eos ex insidijs ⁊ occiderūt eos: ⁊ ceciderūt vulneratū multū: ⁊ residui fugerūt in mōtes ⁊ acceperūt oia spōlia eoz ⁊ puerse sūt nuptie in luctū. ⁊ vox musicozum ipoz in lamētū. Et vindicauerūt vidictā sanguis fr̄is

3 Et audiuit. hōc s̄mōs scriptura reuertit ad illud qd s̄. p̄positū est. s̄. p̄secutio ionathe ab ip̄o bachide. ⁊ p̄io ponitur eoz cōflictus. sc̄o alchim decessus abi. Et anno ceterimo. tertio bachidis recessus. ibi. Et vidit bachides. Circa primū partz lra et p̄dictis vsq; ibi. a Nō est enī hodie ⁊c. hoc dicit ionathas ad animandū suos. ostendēs q; non patebat locus fuge. b Extendit iona. ⁊c. tū enī inualuit q; euz interfecisset nisi retro; cessisset. c Et distitit ionath. ad p̄sequēdū bachidem et eius gettem. d Et reueri sunt in hierlm. s̄. bachides et sui. et cetera patent vsq; ibi. e Et accep. filios p̄i ap̄t̄. i. p̄ncipalium iudeozum. f Obfides. ne rebelaret se iōathe locādo sui et reueri sūt ad ripam iordanis. Et audiuit bachides ⁊ venit die sabbatoꝝ vsq; ad orā iordanis in vrute magna. Et dixit ad suos ionathas. Surgam⁹ et pugnem⁹ p̄tra inimicos nr̄os. Nō est ei hodie sic heri ⁊ nudius tertius. Ecce ei bella ex aduerso. aqua vero iordanis hiet inde ⁊ tpe ⁊ paludes ⁊ salt⁹. ⁊ nō est loc⁹ diuertēdi. Hunc ergo clamate in celū: vt liberemini de manu inimicoꝝ vr̄ozū. Et cōmissum est bellū. et extēdit ionathas manū suam p̄cutere bachidē. et diuerrit ab eo retro: et distitit ionathas: ⁊ qui cum eo erāt in iordanē: et transnatauerūt ad eos iordanē. ⁊ ceciderūt de parte bachidis die illa mille viri: ⁊ reueri sunt in hierlm. Et edificauerūt ciuitates multas in iudea: munitionē q; erat in hiericho ⁊ in amnaum ⁊ in bethoron ⁊ bethel ⁊ thānatha ⁊ phataz thopo muris excellis ⁊ portis ⁊ seris. Et posuit custodiā in eis: vt inimicitias exerceēt in israhel. et munuit ciuitates bethsurā ⁊ gazarā ⁊ arcē. ⁊ posuit in eis auxilia ⁊ apparatū escarū. et accepit filios p̄ncipū regiōis obfides: et posuit eos i arce in hierlm i custodia. Et āno ceterimo qn̄q; gesimo sc̄io mēse sc̄o p̄cepit alchim⁹ destrui muros dom⁹ sc̄tē interioris. ⁊ destrui opa p̄phaz: ⁊ cepit destruere. In tpe illo p̄cussus ē alchim⁹ ⁊ impedita sūt opa illius ⁊ obclusū est os

g Et anno. clif. hōc describit alchim decessus. ⁊ primo ponit causā. cum dicitur. h Precepit alchim⁹ destrui muros ⁊c. i. s̄. ceterimoz. qd erat in tertio pars templi. i Et destrui opa p̄phetaz. nā s̄m̄ replum de quo loquit edificatum fuit per exhortationem ⁊ adiutorium aggel ⁊ zacharie p̄o p̄phetarū. i. s̄. dre. vi. l In tpe illo p̄cussus est ⁊c. a deo. l Et impedita sūt opa illius maligna. m Et obclusum ē os eius. qz factus ē mur⁹ n Et mādare de domo sua. i. nō poruit ordinare de rebus suis ⁊ familia.

Et anno. clif. hōc describit alchim decessus. ⁊ primo ponit causā. cum dicitur. h Precepit alchim⁹ destrui muros ⁊c. i. s̄. ceterimoz. qd erat in tertio pars templi. i Et destrui opa p̄phetaz. nā s̄m̄ replum de quo loquit edificatum fuit per exhortationem ⁊ adiutorium aggel ⁊ zacharie p̄o p̄phetarū. i. s̄. dre. vi. l In tpe illo p̄cussus est ⁊c. a deo. l Et impedita sūt opa illius maligna. m Et obclusum ē os eius. qz factus ē mur⁹ n Et mādare de domo sua. i. nō poruit ordinare de rebus suis ⁊ familia.

Rachabeorū

Et sic inuabit contra nos alexandri. ionathas tñ illis epi
stolis viuis est ad bonū sue gentis. q: p eas incussit timo
rem alienigenis. ⁊ recuperat obsoles de iudeis quos ac
cepit bachides. ⁊ dicitū est ca. pcc. Et patet lsa vsqz ibi.
e Et habitauit ionathas in hierlm. Et subdit cā cū dr.
f Et cepit edificare

⁊ ad dei cultū electā
g Et fuge ⁊c. contra
hierusalem.

h Tantū in bet. ⁊c.
id est de filijs israel q
erant apostate a lege
dei. ⁊ Et au. alexā.
hic pñ rex alexander
scribit ionathe veraci
ter. et patet lsa vsqz ibi
i Alexan. fratri iōa
the salutē. fraternitatis
nomine apparet veri
tas amicitie. l Et
misit pur. i. vestes pur
puream.

m Et coronā aureā.
qz hōcū erat vti illuz
nō alia q̄cāt specia
les regi amici. ⁊ sic pa
ret q salutarit eā nō
solū verbis fictis sicut
demetrius. sed etiam
donis honorabilibus
et preciosis.

n Et qui nō ⁊c. in p
sp̄is ⁊ aduersis. qd
pñū ē veracitū amicorū
o Et induit se ⁊c. i.
vestem pontificalem.
p In die solēni sce.
dedicationis tēpli pñ
m qd fecit salomon.
Nā illa dedicatio fuit
septimo mense q̄ corru
der septēbru. Dedicā
tio vero tēpli scđi mē
se fuit ad a. i. f. d. r. vi
q̄ est. r. i. apud bebr. eos
et considerat februario.
licet aliqñ concurrat
saltem p magna parte
cum marcio.

q Et fecit arma cop.
tpe quo erat in pace. p
pter cōtentionē deme
trij ⁊ alexandri ad in
uicem. ⁊ Et audiuit
demetrius. hōc pñ
pontif epla secunda de
metrij ad iudeos adu
latoria ⁊ ficta. ppter qd
nō fuit ei adhibita fī
des. et patet vsqz ibi.
s Quā serua. ad nos
pactū. fictē loquit. qz
nō legit ionathas cū
eo fecisse aliqđ pactū.
sed tñ epla sua vsus
fuisse ad bonū. vt pre.

rusalem et legit epistolas
in auditu omnis populi: et
corū qui in arce erant. Et
timuerunt timore magno:
quonia audierunt q dedit
ei rex potestate congregan
di exercitū. Et traditi sūt
ionathe obsoles. et reddi
dit eos patribus suis. Et
habitauit ionathas in hie
rusalem: et cepit edificare
et innouare ciuitatem. Et
dixit facientibus operari ex
truerent muros: et monte
syon in circuitu lapidibus
quadratis ad munitionē:
et ita fecerunt. Et fugerūt
alienigene qui erāt in mu
nitionibus quas bachides
edificauerat: ⁊ reliq̄ vnus
quisqz locum ⁊ abijt in ter
ram suā. tñ in bethsura re
manserūt aliqui ex his qui
reliquerāt legē ⁊ precepta
dei. Erat enī hec eis ad re
fugiū. Et audiuit alexan
der rex pmissa que pmissit
demetrius Ionathe. ⁊ nar
rauerunt ei plia ⁊ virtutes
quas ipse fecit ⁊ fratres ei
et labores: q̄s laborauerūt
Et ait. Nunquid inuenie
mus aliquē virū talē. Et
nūc faciem⁹ eū amicū ⁊ so
cium nostrū ⁊ scripsit eplaz
et misit ei pñ hec verba di
cēs. Rex alexander fratri io
nathe salutē. Audiuimus
de te q vit potēs sis viri
bus et apertus es vt sis ami
cus n̄r. Et nūc cōstitui⁹
te hodie sūmū sacerdotem
gētis tue ⁊ vt amīc⁹ voceris
regis. Et misit ei purpurā
⁊ coronā aureā. vt q̄ n̄ra
sūt sentias nobiscū: ⁊ cōser
ues amicitias ad nos. ⁊ in

dicum est. ⁊ Et remittemus ⁊c. multa que consue
uistis nobis reddere. ⁊ Et dabim⁹ vobis dona. ita q
nō solū remitem⁹ vobis debita sed etiā dabim⁹ vobis
ampla dona. ⁊ Et p̄ci. in indulgeo. i. pecuniā quā des
bebans regib⁹ p sale fiēdo. Est enī terra iudee p magna

parte sup marez in ali
quibus locis faciebant
affluere aquas maris
p alueos sup terrā que
cōuertebant in sal ad
calorē solis. ⁊ illa dice
bant saline de quibus
fit mentio infra ca. xi.
⁊ Et coronas remittit.
quas nobis debebāt.
⁊ Et tertias feminis
id est frugum.
b Et dimidiā ⁊c. i. as
borum.
c Quod est portio
mee. de cōsuetudie mī
hi debite.
d Et hierlm ⁊c. ab oī
tributo ⁊ exactione.

Et decime ⁊ tribus
ta. q̄ solent nobis red
di. f q̄pius sint. ad
bonum ciuitatis.
g Remitto etiā pote
statē arcis ⁊c. sequitur
Qui custodiāt eam. s.
p rege vt dicit ioseph⁹
Ande ⁊ ca. se. dicit q
ionathas cōgregauit
gentē ad expugnandū
arcem illā. Et quo pa
ter q̄ nō erat sibi tradi
ta.
h Et omnes anīmā.
id est personam.

Et decime ⁊ tribus
ta. q̄ solent nobis red
di. f q̄pius sint. ad
bonum ciuitatis.
g Remitto etiā pote
statē arcis ⁊c. sequitur
Qui custodiāt eam. s.
p rege vt dicit ioseph⁹
Ande ⁊ ca. se. dicit q
ionathas cōgregauit
gentē ad expugnandū
arcem illā. Et quo pa
ter q̄ nō erat sibi tradi
ta.
h Et omnes anīmā.
id est personam.

1 Et oēs rēta q̄ nō solā sunt liberi a tributo debito p
sonis suis sed etiā pro alialibus brutis. Et omnes
dies solēnes qui celebrantur semel in anno. ut pasca et pē
trecollēs et huiusmodi.

l Et sabbata. quolibet
hebdomada.

m Et neomenie. in
quolibet mense.

n Et dies decreti. ad
solērandū. sicut dies
victorie de interesse
citone olofernis et sui
exercitus. ut hē iudith
vituno. et de interfecti
one amān. hēser. et.

o Sunt oēs immur.
ab oī exactione et verā
tione.

p Iudæis oibz rē. qz
multi valde remiserit
in ciuitatibz babylōie
plidias et medie. qui cō
sorobabel in iudeā nō
redierit detenti anno
re vromm. quas acce
perāt ibi. et p̄tis quam
generant et spatum
que ibi acquisierant.
q Et nemo hab. p̄tis
tem rē. s. in diebz p̄s
dicis.

r Et vt ascribant rē.
que erant valde hono
rifica et ad tutelā alioz
iudeoz p̄ regnum syrie
dispersionū.

s Et ambulat in le
gibus suis rē. a. ita li
bere custodiūt legiti
ua sua p̄ totā regnum
meum sicut in iudea.

t Prolomaida ad est
achon.

v Et confines ei. i.
ville sibi adiuncte.

x Quas dedi donū.
id est gratis.

y Sanctis qui rē. i.
sacerdotibus et leuitis
diuino cultui deputa
tis.

z Et hoc dab. in opa
domus. s. dñi p̄ ei. re
paratione et sacrificioz
oblatione. Consequē
ter tangit de munimē
tate templi eā dicitur
Et quicūqz fugerit rē.
z Obnoxiū regi. i. ob
ligati p̄ ne p̄pter ali
quam noram.

a Et ad edificandā rē.
Sumptus dabuntur
de ratione regis rē. i. de
suis redditibz p̄tis.

b Et audiat rē. rē.
deoz q̄ captiua ē a terra iu
da in oīni regno meo relin
quo liberā gratis vt oēs a
tributis soluant etiā peco
rū suoz et oēs dies solēnes
et sabbata et neomenie et
dies decreti: et tres dies
ante diē solēne et tres dies
p̄ diē solēne sint oēs iunū
tatis et remissionis oibz iu
dæis q̄ sunt in regno meo.
Et nemo habebit p̄tēz
agere aliquid mouere nego
cia adūsus aliquē illorum
in oīni causa. Et vt ascri
bant ex iudeis in exercitu
regis ad triginta milia vi
roz. Et dabunt illis copie
vt oportet oibz exercitibus
regis. et ex eis ordinabunt
q̄ sint in munitionibz regis
magni. Et ex his constituen
tur sup negotia regni que
agunt ex fide: et principes
sint ex eis et ambulēt in le
gibus suis sicut p̄cepit rex in
terra iuda et tres ciuitates
q̄ addite sūt iudee ex regio
ne samarie. cū iudea repu
tent: vt sint sub vno. et non
obediāt aliene p̄tati nisi sū
mo sacerdoti prolomaida
et confines ei. quas dedi
donū sanctis q̄ sunt in hie
rusale ad necessarios sum
ptus sanctorū. Et ego da
bo singulis annis quinde
cim milia sicloz argēti de
ronibz regis q̄ me p̄tingūt
et oē qd̄ reliquū fuerit qd̄
nō reddiderāt q̄ sup nego
cia erāt ante prioribz et h
dabūt i opa domi. Et sup
hec q̄nqz milia sicloz argē
ti q̄ accipiebāt de sc̄toz rōe
p̄ singulos ānos. et hec ad sa
cerdotes p̄tineāt q̄ ministrē
rio sūgunt. Et q̄cūqz cōsu
gerit in tēplū qd̄ ē hietoso

putātes eos falsos. et merito p̄pter suā maliciā p̄cedentē.
c Et copia. rē. seruare est eo sedus amicitie. d Et cō
gregauit. hie p̄t̄ describit cōgressus alexandri cū deme
trio. Et p̄t̄ ista vsqz ibi
e Et misit alexander.
vbi ex alexandri victo
ria contrahit amicitia
et sc̄o subdit tonathe
gloria. ibi. Et scripsit
rex alexander. P̄t̄ a q̄
pater paucis exceptis
que discurruntur.
f Et sedi rē. in anti
ochia q̄ erat metropo
lis illius regni.
g Et dabo tibi don.
regie maiestati odigna
h Et ipi digni. qz vo
cabūt et erit regina.

limis et in oibz finibz eius.

obnoxii regi in oī negotio
dimittant: et vniūsa q̄ sunt
eis i regno meo libera ha
beāt. Et ad edificandā. y. l. re
stauranda opa sc̄toz sumpt
dabunt de rōne regis. et ad
extruēdos muros hierim:
et cōmuniēdos in circuitu
sumpt dābunt de rōe regis
et ad extruēdos muros in
iudea. Et audiuit aut io
nathas et ipi p̄mōes istos
nō crediderūt eis nec rece
perūt eos. qz recordati sūt
malicie magne quā fecerat
in isrl: et tribulauerat eos
valde. Et placuit eis in
alexandrū. qz ipse fuerat eis
p̄iceps p̄monū paci: et ipi
auxiliū ferebāt oibz diebz.
Et cōgregauit rex alexan
der exercitū magnū et ad
mouit castra s̄ demetriūz.
Et cōmiserūt plū duo res
ges et fugit ex rē. Deme
trij: et insegur' ē cū alexander
et incubuit sup eos et inua
luit plū nimis donec occi
dit sol. et cecidit demetri' i
die illa. et misit alexander
ad prolomeū regē egypti le
gatos s̄m hec vba dicens.
Qm̄ regressus sū i regnum
meū et sedi i sede patrum me
oz et obtinui p̄cipatūz cō
triuū demetriūz et possedi rē
gionē n̄. 37: et cōmisi pugnā
cū eo: et p̄t̄ ē ipse et castra
ei. a nob. et sedem' i sede re
gni ei. et nūc statum' ad in
uicē amicitia et da m̄ filiam
tuā vxorē et ero gener tuus
et dabo tibi dona et ipi di
gnitātē. Et r̄dit rex ptolo
me' dicens. Felix dies in q̄
reūs es ad frā p̄m tuoz et
sedisti i sede regni eoz. Et
uincitiam tibi qd̄ scripsi

l Et scripsit. hie de Ma
describit tonathe glia
cum dicitur.

1 Et scripsit rex alex
der tonathe. sicut am
cus amico.

2 Et abst̄ est gloria.
id est apparatu mag.

l Et occurr̄ ibi duo
bus regibz. alexandro
et ptolomeo.

m Et cōuenē. ad. rē.
hā a lege apostatauer

Rachabeorū

tunt et alios apostasā quātū poterāt inuitabāt. n Et collocavit rē in iudicio r in comūio. o Exite cū eo in mediū r ead eius honorē r aduersariorū cōfutionem. p Et p̄dicare. r per p̄ conem publicare.

q Et nemo rē r p̄ feret litera.

r In anno cētesimo. sicut dicitur describitur con- sicutus ionathe p̄ ale- rando. vbi p̄io ponit tur apollonij cōmina- tio. scdo ionathe ania- tio. ibi. Et audiuit aut̄ ionathas. tertio alexā- dri congratulatio. ibi. Et factū est. Circa p̄i- mum dicitur.

t In anno. clxx. res- gni grecorum.

s Venit demetri. rē. vbi occiso patre suo ab alexandro ad paren- tes matris sue ierat pro refugio.

t Inter pas. p̄ cre- rēsum ayalium inter- quos creuerat.

r Et reuer. ē antioch- iam. metropoli ciuita- tē vt ibi cōgregaret ex- ercitu ad pugnadum contra alexandrum.

v Et cōstituit rē. in vna parte regni q̄ vo- cabat cēlesyria. r erat regio maritima.

r Et access. ad ianni- am que sicut est. p̄ ma- re in iudeo. r idē vide- tur illuc venisse p̄ na- uigium.

y Et misit ad ionat. inuitado eū ad pugna

z Tu solus rē. q. d. credis tu dū resistere quasi diceret non.

a Ego aut̄ rē. eo q̄ si habeo te statim ad ius- tum meum.

b Propterea qz tu p̄tāte rē. q. d. hoc non puenit et tua p̄bitate. s; ex motū asperitate ad q̄s tu refugis. quia sunt inaccessibiles eq̄- tū n̄ris. id sequitur.

c Descēde ad nos in cāpū. i. ad terrā planā.

d Interroga r di. q̄s sum ego rē. q. d. si hoc scires. te mihi subiecēs e. Qz nō pōt rē. in p̄- tio s; conuertit ad fugā.

f Sed. nūc quō pote- ris rē. vbi nō rē. i. p̄p-

sti: sed occurre mihi p̄tolo- maidā vt videam inuicem nos: r spōdeā tibi sicut di- xisti. Et exiuit prolo- meo de egypto ipse r cleopatra filia ei r venit prolo- maidā an- no cētesimo. sexagesimo se- cūdo. Et occurrit ei alexā- der rex r dedit ei cleopatrā filiā suā. r fecit nuptias ei prolo- maide: sicut reges in magna glā. Et scripsit a- lex. ider rex ionathe vt veni- ret obuiā sibi. Et abiit cūz glā. prolo- maidā. r occur- rit ibi duobz regibus: r de- dit illis argētū multū auz- er dona. r inuenit grām in cōspectu eoz. Et uenēit aduersus eū viri peliētes ex isrl. viri iniq̄ interpellā- tes adūsus eū. r nō intēdit ad eos rex. Et iussit spolia- ri ionathā in vestibz suis. r indui eū purpura. Et ita fecerūt. r collocavit eū rex sedere secū: dicitq̄ p̄cipi- bus suis. Exite cū eo i me- diū ciuitatis r p̄dicare vt nemo adūsus eū interpel- let d̄ villo negotio. nec q̄sq̄ ei molestus sit. de vlla rōne Et factū ē vt viderūt q̄ inf- pellabāt glām ei q̄ p̄dica- bāt. r op̄tū eū purpura su- geit oēs. Et magnificauit eū rex: r scripsit eū iter p̄i- mos amicos r posuit eum ducē r participē p̄cipat. Et reūsus ē ionathas i hie- rusalē cū pace r lenctā In anno cētesimo sexagesimo q̄nto venit demetri filius demetrii a creta in terram patz suoz. Et audiuit ale- xander rex r exultat ē val- de r reūsus ē antiochiam. Et cōstituit demetri rex apolloniū ducē q̄ p̄erat ce-

dies iter equitū r peditū meoz. g Neq̄ locus fugiēdi. tibi r tuis. qz statim caperemini ab eq̄tibz meis. h Et aut̄ auauit. hie p̄it ponit ipius ionathē p̄uocatio. r pa- ter vsq̄ ibi.

i Et exclusit eū a ciui- tate. i. p̄p̄s ioppe iona- thas exclusit ab ingres- su ciuitatis ioppenhis. Et subdit cū cū dicitur h Quia custodia rē. id est boies armati ex parte ipsi ibidē positi.

l Et oppugnavit eā. s; ionathas ioppe rē. cetera patet vsq̄ ibi.

m Et abiit rē. i. p̄s- ne procedendo.

n Et statim exiit de castris.

o In campū. quasi paratus ad p̄liū. Et subditur causa.

p Eo q̄ haberet mul- titū. inē rē. r p̄lium p̄miserūt. nō tū statim sed postea. r subit cū.

q Et reliquit apolli- lomus rē. i. post recess- sum suū de castris.

r Occulte. vt iona- thas rē. r exercit igno- rante includerentur inter aduersarios.

Et audiuit aut̄ ionathas timōes apollonij motus ē aio. ex elez. decē milia vi- roz. r exiit ab hierim. r o- currit ei symō fr̄ ei in adiu- toriū r applicuēt castra in ioppe r exclusit eū a cūate qz custodia apollonij ioppe erat r oppugnavit eā. Et ex- erit q̄ erat i ciuitate aperue- rūt ei r obrinuit ionathas ioppe. Et audiuit apolloni- us r admouit tria milia eq̄- tū r exercitū multū r abi- it azotū tāz iter faciēs et statim exiit in cāpū eo q̄ haberet multitudine eq̄rū r haderet in eis: r insecutus est eū ionathas in azotū: r cōmiserūt p̄liū. Et reliq̄t apolloni i castris mille seq̄- tes post eos occulee. r cog- uit ionathas qm̄ insidie sē post se. Et circūierunt ca- stra ei r fecerūt iacula in p̄p̄m a mane vsq̄ ad vespe- rā. Popul' at stabat sicut p̄cepar ionathas r labora-

s Et circūierūt rē. ad euadendam insidias.

t Popul' aut̄ rē. De- cit enim ioseph q̄ exerci- tus erat ordinat' in q̄- dro facta restudine de- scendit ad excipiēdū sa- gittas aduersariorū do- nec eoz p̄paratē eēnt euacuate. vt sagittarū equites essent fatigati et eoz eq̄ quo facti suūt quod sequitur.

v Et exiit rē. faciēs cōtra aduersarios fact- gatos impetum.

r Intrauerūt betha- gon. i. domum dagon siue templū. Erat aut̄ dagon ydolū habens caput quasi p̄lctis. vt dicunt hebrei. ideo sic nominabāt a dag. q̄s in hebreo signat p̄lctē in latino.

Et audiuit aut̄ ionathas timōes apollonij motus ē aio. ex elez. decē milia vi- roz. r exiit ab hierim. r o- currit ei symō fr̄ ei in adiu- toriū r applicuēt castra in ioppe r exclusit eū a cūate qz custodia apollonij ioppe erat r oppugnavit eā. Et ex- erit q̄ erat i ciuitate aperue- rūt ei r obrinuit ionathas ioppe. Et audiuit apolloni- us r admouit tria milia eq̄- tū r exercitū multū r abi- it azotū tāz iter faciēs et statim exiit in cāpū eo q̄ haberet multitudine eq̄rū r haderet in eis: r insecutus est eū ionathas in azotū: r cōmiserūt p̄liū. Et reliq̄t apolloni i castris mille seq̄- tes post eos occulee. r cog- uit ionathas qm̄ insidie sē post se. Et circūierunt ca- stra ei r fecerūt iacula in p̄p̄m a mane vsq̄ ad vespe- rā. Popul' at stabat sicut p̄cepar ionathas r labora-

p Egerunt de ciuitate resistere non audentes ionathe.
z Et factu est. ut sic dicitur ponit alexandri regis congratulatio
 ma cogressus ionathe fuerat pro eo. ut p atet ex pdictis.
z Et milit ei fibula aurea. Erant enim quattuor insignia re
 galia. s. purpura corone. fibula aurea. z sceptru duo mi
 serat ante ipa ionathe. ut dicitur e circa pncipiu hui' capti.
 z nunc misit sibi terru.
 quattu vero sibi soli
 seruabat. qd est propri
 um regie maiestatis.

Capitulum XL.

L rex egypti.
e Die pnterieri
 bitur ducatus
 ionathe tpe secudi re
 gis demetrii. Luca qd
 pno dicitur alexandri
 regis obit. scdo deme
 trii successus. ubi. Et re
 gnauit. tertio antiochi
 adolecentis aduentus
 ibi. Tripson aut. pna
 in tres qz pno ponitur
 pducto prolome. se
 cudo confederatio de
 metrii. ubi. Et milit le
 gatos. tertio pstratio
 alexandri. ubi. Et audi
 uit. Luca prima dicit
 a. Et rex egypti. re. hy
 pbole est ad designan
 dum sui exercitus ma
 gnam multitudinem.
b Et naues multas.
 qz regnu alexandri qd
 qrebat acqtere doloie
 partim erat sup mare.
c Erst. de egypto.
d In syria. p. rgens.
e Verbis pacificis.
 cu habitatoribus syne
 res quasi quereas bos
 nu regni p genere suo.
f Lu aut introiret
 ciuitatem aliquam.
g Ponebat custodias
 as militu. ad obtinen
 du terra alexandri.
 z cetera patent vsqz ibi
h Et eoz q. in qd
 erat sepulti notabiles
 viri.
i Et narrauerit re.
 ut habet ca. precedenti.
l Et inuidiam face
 ret ei. puocando eum
 contra ionathan.
l Et tacuit rex. sub
 dissimulatione traseun
 do. cetera patet vsqz ibi.
m Rex at prolome
 re. regni syrie p custo
 dias militum. ubi posi
 tas. ut dictum est.
n Et cogitabat in a
 lepxandri. generu suu.

uerunt equi eoz. Et eiecit
 symon exercitu suu. et com
 misit 3 legionē. Eques enī
 fatigati erāt. z striti sūt ab
 eo et fugerūt. Et q dispersi
 sunt p campū fugerunt in
 azoru z intrauerūt i betha
 gon ydolu suu ut ibi se libe
 tarēt. Et succēdit ionathas
 azoru z ciuitates q erāt in
 circuitu ei. et accepit spo
 lia eoz z tēplū dagon z om
 nes qui fugerūt i illud suc
 cendit igni. Et fuerūt qui
 ceciderūt gladio cū his q
 successi sunt: fere octo mi
 lia viroru. Et mouit inde
 ionathas castra: z applicu
 it ea ascholona et exierunt
 de ciuitate obuiā illi i ma
 gna gloria. et reuersus ē io
 nathas in hierusalē cū su
 is habētibz spolia multa.
 Et factu est ut audiuit ale
 xander rex sermones istos
 addidit adhuc glorificare
 ionathā z misit ei fibulam
 aureā sicut p̄suetudo ē da
 ti cognatis regū. Et dedit
 ei acharon: z oēs fines ei
 in possessionem. **XI.**

L rex egypti con
 gregauit exercitus
 sicut harenā queē
 circa orā maris: et naues
 multas z qrebat obtinere
 regnu alexandri dolo et ad
 dere illd regno suo. Et exi
 it in syriā vbis pacificis z
 apiebant ei ciuitates. z oc
 currebat ei. qz madauerat
 alexander rex exire ei obuiā
 eo qz focer su' esset. Cū aut
 introiret ciuitate prolome
 us ponebat custodias mi
 litū in singulis ciuitatibz.

o Consilia mala. qres est p̄nate regno z vita. p Et
 misit legatos. hanc ponit cōsideratio prolomei cō deme
 trio alexandri inimico. z p̄ lra vsqz ibi. q Quasiuit ei
 me occi. dicit aliq glōse z aliq huiozographi q h̄ veit
 erat qz cū intorticare q̄sierat. s. hoc vrb: s̄m p lram pcedē
 tē in qua dicit q alexander madauerat prolomei hono
 rifice recipi. s̄m p lites
 rā immediare sequen
 tem cum dicitur.

Et vt appropianit azoto oñ
 derūt ei templū dagon suc
 ceulm: z azoru z cetera ei
 demolita z corpora piecra:
 et eoz q celi erant in bello
 tumulos quos fecerat sec
 viani: Et narrauerūt regi
 qz hec fecit ionathas vt in
 uidiā faceret ei. Et tacuit
 rex. Et occurrit ionathas
 regi in ioppē cū glia. z inui
 ce se saluauerūt: z dormie
 rūt illic. Et abijt ionathas
 cū rege vsqz ad flumiā q vo
 cabat eleuther' et reu'sus
 est in hierlm. Rex autem
 prolome' obtinuit d'sium
 citatū vsqz seletia mariti
 mā z cogitabat in alexan
 dri cōsilia mala. Et misit
 legatos ad demetriū dicēs
 Veni cōponam' inter nos
 pactū z dabo tibi filiā meā
 quā habet alexander z reg
 bis in regno p̄tis tui. Pe
 nitet enim me q dederim il
 li filiā meā. Quasiuit enīz
 me occidere. Et vitupauit
 eū p̄terea qz p̄cipierat re
 gnū ei. Et abstulit filiam
 suā z dedit eā demetrio. et
 alienauit se ab alexandro. et
 manifestate sūt inimicie
 ei. Et intrauit prolome'
 antiochiā z imposuit duo
 dyademata capiti suo. egypti
 z azie. Alexander autēz
 rex erat in alicia illis tēpō
 ribz qz rebellabāt q erant
 in locis illis. Et audiuit a
 lexander qz adduxit pro
 lomeus filiā suā z dedit eam
 demetrio z vāt ad eū i bel
 lū. Et p̄duxit prolome' rex
 exercitū z occurrit ei i ma
 nu y. lida z fugauit eū. Et

Et recuperauit euz
 re. et qto patet qz cri
 men sibi falso impo
 sit cupiditate ducius.
 Prouer. viij. Decal. o
 nes querit qvult rece
 dere ab amico. Scien
 dū enī qz iosephus cir
 ca hystorias hui' libri
 multa dicit q̄nant dis
 sona terrū. p̄pter qd il
 la tanq̄m inola dimit
 to. qz q̄nta liber ille s̄
 sit canonicus tū. maio
 ris auctoritatis est q̄
 sit iosephus.
s Alexander autē re.
 illis tēpō. q. d. p̄pter h
 tales p̄tiosos facti
 facit potat prolome'.
 t. Elina rebellabāt q
 erat re. p̄pter qd merat
 ter ad repumēdū. illos
 v. el sedandum.
v Et audiuit. h̄ic cō
 sequeretur ponit p̄tatio
 alexandri p̄ p̄tiosos
 locen sui. Cetera pa
 tent vsqz ibi.

L rex prolomeus
 re. Postqz receperat
 caput alexandri. et sic
 videt mortuus subito
 m̄ho dei iudicio. s. i
 sephus tū dicit qz u'
 prolomei in bello con
 tra alexandri ter. atus
 elephantis voce. p̄ciet
 eū. z tūc fuit h̄ taliter
 vulneratus. sed y. so ca
 pite alexandri fuit ali
 quātulū cōsolatus. sed
 postea cito mortuus.
 Sed contra hoc vide
 tur qz de predicto bel
 lo p̄tatur. Rex autem
 prolome' exaltat' er qd
 iudatur. Et abstulit

Machabeorū

zabdiel arabs caput alexandri. qd nō fecisset in fauorem
ptolomei si fuisset ex vulneratio: ita, pinguis mortu.
y Et qui erāt in munitionibz syrie a ptolomeo positi. vt
p dicitur ē. 3 Perierūt ab his ac. alexandri. vt dicitur ali
qui. h. h. nō vidē: vt qz debellat erat a ptolomeo. et id eo
qd dicitur hic. 3 Intra castra. intelligēdū ē demetriū. q nō
lebat hoies extraneos
possidere fortalicia re/
a Et regna (gn sui-
uit. Adic pnt ponit suc-
cessio demetrii. et p dicitur
qz ad obtentū domi-
niū cū dicit. Et regna-
uit demetrius. et secūdo
qz ad puocationem
tra ionathā p accusa-
tionē iniquoz iudeoz.
eo qz obliuiderat arcē. et
parz lra. tertio qz ad
demetriū placationem
cū dicit. b Et autē
auduit ionathas. mā
datum regis.
c Iussit oblidere. i.
oblidione arcē p alios
cōtinuare. Aliqz tū lra
bn habet iussit nō ob-
lidere. i. oblidione di-
mittere. et h magis cō-
sonat lra pcedenti et sub
sequenti.
d Et elegit de sentio-
ribz isrl. vt venera-
bilitate societate et mētriū
multitudine et p cōsi-
derate placaret regē. qd
et fecit. et p lra vsqz ibi
e Exēplū eple. et. iste
lasthenes erat creten-
sis attinēs demetriū
ex parte matris. et qd
demetriū puiderat de ex-
ercitū ad obtinēdū sy-
rie regnū contra alexan-
drū. ppter qd demetri-
us reputabat eū sicut
patrē. et de factis nota-
bilitz sibi scribebat. et
iō de gratiis ionathe
factis scripsit eplā io-
nathe et lastheni eādē
formā cōtinētes. prius
tū scripsit lastheni. Et
h est qd dicit. Exēplū
eple. et. et seqt eple cō-
tinentia. cum dicitur.
f Statuimus qz. et.
possidendos pacifice.
g Et tres ciuitates.
tertia nō nominat hic.
h Samaria. in qz ha-
bitabāt gētilēs ibi trā-
siliati ē phideus. Reg.
v. et. cetera patet vsqz
ibi.
i Et areas salinaz. et.

fugit alexander in arabiam
vt ibi pregeret. Rex autem
ptolomeus exaltatus est et ab-
stulit zabdiel arabs caput
alexandri. et misit ptolomeo
et rex ptolomeus mortuus est
in die tertia: et qui erat in mu-
nitionibus perierunt ab his qui
erant intra castra. Et regna-
uit demetrius anno cente-
simo septuagesimo septimo.
In diebus illis congregauit
ionathas eos qui erant in iu-
dea vt expugnaret arcem que
est in hierusalem et fecerunt
machinas multas. Et abi-
erunt quidam qui oderant gen-
tem suam viri iniqui ad regem de-
metrii: et renūciauerunt ei
quod ionathas obsideret arcem.
Et vt audiuit iratus est sta-
tim venit ptolomaidam. et
scripsit ionathe ne obside-
ret arcem. sed occurreret sibi
ad colloquium festinatus. Et
audiuit autem ionathas iussit
obsideri. Et elegit de sen-
tioribus israhel et de sacerdoti-
bus et dedit sepelico. Et ac-
cepit aurum et argenti et vestes
et alia euentia multa. et abiit
ad regem ptolomaidam: et iue-
nit gratiam in conspectu eius.
Et interpellabat aduersus
eum quodam iniquo ex genere suo.
Et fecit ei rex sicut fecerunt ei
qui ante eum fuerant. Et exalta-
uit eum in conspectu omnium ami-
corum suorum: et statuit ei princi-
patum sacerdotum. et quicumque
alia habuit principiosa. et fe-
cit eum principem amicorum.
Et postulauit ionathas a rege
vt immunem faceret iudeam:
et tres toparchias: id est:
samariam et confines eius: et p-

locā in q̄b̄ fiebat sal. mō supra dicto cap. l. Et ponat
in mōte iero. ad memoriā in futurū. Quarto describitur
stat' demetrii q̄r̄ ad exercit' dimissionē. cū dicit. l. Et
vidēs demetrius. et. et patet lra vsqz ibi. m. Et inimici
erāt ei. et. q̄ erāt de regno syrie. nā a regibz pcedētibz con-
sueuerāt antoniam accipere. nō solū tpe belli. h. etia pacis.
vt sic esset parti pugna-
re p rege tpe necessita-
tis.
n. Triphon autem.
Postq̄ describitur eū
demetrii stat'. hic pnt
describit antiochi. ad o-
lecentis aduēt'. Et di-
uidit in tres ptes. qz
prio ponit aduēt' an-
tiochi pcurato. scdo
fallitatis demetrii de-
nudatio. ibi. Et misit
ionathas. tertio aduē-
tus antiochi excurio.
ibi. Post h aut'. Circa
primum dicitur.
n. Triphon autē. et.
qz pnt fuerat cū alexā-
dro. postea vō ipso de-
capitato fuit cū deme-
trio.
o. Et vidit qm̄. et. de
cēs eū honore regio in
dignū. p. cām p dicitur.
p. Et iuit ad emath-
chuel. als emathuel.
et. post eius mortem.
q. Et assidebat ei. i.
assidue assidebat apd eū
r. Et traderet. et. cau-
p. tutori et ductori.
s. Et regnaret. et. p
hoc enī intēdebat tri-
phon habere admini-
strationem regni sicut
postea fuit de facto.
t. Et enūciauit ei. et.
vt illum induceret ad
tradendū sibi antiochiū
v. Et mansit illic die-
bus multis. nō potens
cito flectere emathue-
le. ppter antiochi pue-
ritiam.
r. Et misit. Adic pnt
ponit fallitatis deme-
trii denudatio. Circa
quā primo ponit. et.
tpe petito. cū dicitur.
Et misit ionathas ad
demetrium regem. pe-
tens.
y. Et efficeret. id est.
efficere posset.
z. Eos qui in arce es-
sant in hierusalē et

q. Et assidebat ei. i.
assidue assidebat apd eū
r. Et traderet. et. cau-
p. tutori et ductori.
s. Et regnaret. et. p
hoc enī intēdebat tri-
phon habere admini-
strationem regni sicut
postea fuit de facto.
t. Et enūciauit ei. et.
vt illum induceret ad
tradendū sibi antiochiū
v. Et mansit illic die-
bus multis. nō potens
cito flectere emathue-
le. ppter antiochi pue-
ritiam.
r. Et misit. Adic pnt
ponit fallitatis deme-
trii denudatio. Circa
quā primo ponit. et.
tpe petito. cū dicitur.
Et misit ionathas ad
demetrium regem. pe-
tens.
y. Et efficeret. id est.
efficere posset.
z. Eos qui in arce es-
sant in hierusalē et

quoz aliqui erant alienigene. aliqui vero iudei: isti apostatae. Et hoc videtur quod illa terra quae dicitur iudaea ad mandatum demetrii remouisse oblatione arcis e verior.

5 Et qui in praesidijs erant in diversis locis iudee ad impugnationem gentis iudaeae. a Et militum ibi sedeo post petitionem concessio. et pater. Et subdit concessiois ro cu bz.

b Hic ergo recte feceris. Ad hoc ei concessit petitione ut iudaeas libi mitteret bellatores ad sui defensionem. timens probabiter insurgere contra se rebellionem. sicut et factum est. unde subdit. Et conuenit. c.

c Et vole. et propter e inermem et mauciam. d Et fugit rex in aulam. tanquam in locum turoris. e Et occupauerunt. ne aliquis ab extra posset ingredi ciuitatem in auxilium regis.

f Et ceperunt pugna. re. ad pugnam se disponere. g Et. rex in. autem. cuius essent congregati ad ipsum impugnantem. ideo subditur. h Et dispersi sunt. et interfecerunt eos qui volebant interficere regem. i Et occiderunt. et uenientes eos antequam essent unum. et disposita ad pugnam. et sic poterant multos occidere.

h Et succenderunt ciuitatem. non totam sed in una parte ponentes ignem ad cuius terrorem. ideo subdit. i Et firma. et. et post virtute corporis. nam a corde. peccat lenius. et motus ad altam. et propter quod deficiente corde deficiunt et. et membra. Etcetera patet.

m Et sedit demetrius. Hic dicitur describitur falsitatis demetrii denudatio. nam habita pace denegauit omnia promissa ionathae. et hoc est quod dicitur. m Et sedit demetrius. id est in antiochia metropoli. repressa rebellionem cuius per auxilium iudeorum. n Et sicut hinc terra. quoniam non erat quod auderet sibi rebellare depressa metropoli ciuitate. o Et meritis est omnia. c.

metrius et iuit ad emalchu el arabem qui nutriebat antiochum filium alexandri. et assidebat ei ut traderet eum ipsi ut regnaret in loco patris sui. Et enuiciauit ei quanta fecit demetrius et inimicicias exercituum eius aduersus illam et misit ibi diebus multis et misit ionathas ad demetrium regem ut exceret eos qui in arce erant in hierusalem. et qui in praesidijs erant. quia impugnantem israhel. Et misit demetrius ad ionathan dicens. Non habetis tibi et genti tuae sed gloria illustrabo te et gentem tuam cum fuerit opportunitas. Hic ergo recte feceris si miseris in auxilium mihi viros quos discessit. ois exercitus meus. Et misit ei ionathas tria milia viros fortium antiochia. Et uenerunt ad regem. et delectat e rex in aduentu eorum. Et conueniunt qui erant de ciuitate centum viginti milia viros. et volebant interficere regem. Et fugit rex in aulam. et occupauerunt qui erant de ciuitate irinera ciuitatis et ceperunt pugnare. Et vocauit rex iudeos in auxilium et conueniunt omnes simul ad eum et dispersi sunt omnes per ciuitatem. et occiderunt illa die centum milia hominum. et succenderunt ciuitatem et ceperunt spolia multa in illa die. et liberauerunt regem. et viderunt qui erant de ciuitate quod obtinuerunt iudaeam. et sic ut volebant. et in firmari sunt in mente sua et clamauerunt ad regem cum precibus dicentes. Da nobis de viuis et cessent iudei

de gratia ionathae gentis iudeorum fidei. p Et verabatur eum valde. per principes suos periuadendo terminos iudee. q Post haec autem dicitur describitur aduentus antiochi adulescentis in regnum alexandri patris sui. Circa quod primo post regnum obtinuit. sedo cum ionatha fedus. ubi. Et scripsit antiochus. tertio per federis effectus. ubi. Et exiit ionathas. Circa primum dicitur. q Post hoc autem dicitur. de arabia in syria. Cetera patet sequenti.

oppugnare nos et ciuitatem. Et ceperunt arma sua et fecerunt pacem. Et glorificati sunt iudei in conspectu regis et in conspectu omnium qui erant in regno eius. et notati sunt in hierusalem habentes spolia multa. Et sedit demetrius rex in sede regni sui et siluit terra in conspectu eius. et meritis est omnia quaecumque dixit. et ab alienauit se a ionatha. et non retribuit ei secundum beneficia quae sibi retribuerat et verabatur eum valde. Post haec autem reuersus est triphon et antiochus cum eo puer adulescens. et regnauit et imposuit sibi diadema. Et congregati sunt ad eum omnes exercitus quos disserat demetrius et pugnauerunt contra eum. et fugit et terga vertit. Et accepit triphon bestias. et obtinuit antiochia. et scripsit antiochus adulescens ionathae dicens. Constituo tibi sacerdotium. et constituo te super quattuor ciuitates ut sis de amicis regis. et misit illi yasa aurea in mysterium et dedit ei praeterea bedi in auro et esse in purpura et habere fibulam auream. Et symonem fratrem eius constituit ducem a terminis tyri usque ad fines egypti. Et exiit ionathas et pambulabat trans flumen ciuitates et congregat e ad eum ois exercitus syrie in auxilium. Et venit ascholonem et occurrerunt ei honorifice de ciuitate. Et abiit inde gazan et concluserunt se qui erant gazae et obsedit eam. et succendit quae

thas. Circa primum dicitur. q Post hoc autem dicitur. de arabia in syria. Cetera patet sequenti. r Et accepit. et. et elephantos exercitus demetrii. s Et obtinuit antiochia metropolim ciuitatem. et per his alias multas. t Et scripsit. Hic dicitur ponit confederatio antiochi cum ionatha. erat enim rex nouus et adhuc vna magna partem regni tenebat demetrius. propter quod indigebat ionathae confederatione. v Et constituo te. et. extra iudeam existentes. x Et misit illi. et. auream. et. mense suo. id subditur. Et dedit eis potestatem.

Et accepit triphon bestias. et obtinuit antiochia. et scripsit antiochus adulescens ionathae dicens. Constituo tibi sacerdotium. et constituo te super quattuor ciuitates ut sis de amicis regis. et misit illi yasa aurea in mysterium et dedit ei praeterea bedi in auro et esse in purpura et habere fibulam auream.

Et symonem fratrem eius constituit ducem a terminis tyri usque ad fines egypti. Et exiit ionathas. et pambulabat trans flumen ciuitates et congregat e ad eum ois exercitus syrie in auxilium. Et venit ascholonem et occurrerunt ei honorifice de ciuitate. Et abiit inde gazan et concluserunt se qui erant gazae et obsedit eam. et succendit quae

Et symonem fratrem eius constituit ducem a terminis tyri usque ad fines egypti. Et exiit ionathas. et pambulabat trans flumen ciuitates et congregat e ad eum ois exercitus syrie in auxilium. Et venit ascholonem et occurrerunt ei honorifice de ciuitate. Et abiit inde gazan et concluserunt se qui erant gazae et obsedit eam. et succendit quae

RRR

Rachabeorū

noletēs est recte nec a demetrio recedere. **d** Et pda; tus est eā. nā aialia & plura gase bona erāt extra ciuitatē in suburbij & villulis. **e** Et accepit rē. ne postea rebellaret. **f** Et audiuit. hie scdo ponit effect' pātri federis demetrio repugnāte. cū dī. **a** Et audiuit rē. cōtra antiochū ab ipso recedēdo & adberēdo demetrio. **b** In cas des rē. hoc dicitur ad differētiā alteri' que dicit cades barne. ubi federāt filij isrl multo tpe. Deute. i.

c Tolent. est remoue re rē. sicut et constitue rat antiochus.

d Fratre aut suū rē. ad iudee custodiam.

e Et ap. sy. rē. in qua erāt aduerfarij iudeoz a demetrio positi.

f Et cōclūsit eos. ita q' nō poterāt erire nec aliqd ab extra habere.

g Et postulauerunt rē. ut saluis psonis recederent inde.

h Et posuit in ea pñ diū. armatos de gente iudeozum.

i Et ionathas. & ca. ei' appli. uerit ad aquā genesar. i. ad mare galylee qd etiā dī mare gezar. hie genesarēb quāsi genearā auram. nā illō mare ē rētozuz h' Et redēbāt. rē. igno rante ionathā.

k Ipse aut oc. et ad uerso illoz qui erāt in campo.

l Et fugerūt rē. ter nū. ex insidiarj repens tina infurrectione.

m Et scidit ionathas rē. i. paramēta que ponunt ad decorē sup arma. & hoc fecit i signuz doloz.

n Et posuit ter rē. se humiliando.

o Et reuert. est rē. i. ad aduerfarios suos.

p Et cōuer. al. i. a. entz recedebāt tāq' victozel fugiētibz iudeis. sed ionathas inuitās eos ad pñū fecit eos cōuertere ad se.

q Et uiderūt q' fugier. par. illi'. i. ionathe.

r Et reuert. sunt ad eū. ei' exēplo animati. **t** Et inse. cū eo. aduerfarios. **v** Alsq' ca. vñ uenerant ad pñuz.

u Vidit ionathas. hie sūrdescribit Cap. XII. ducar' ionathe sub antiocho filio alexātri iā resgnāte sub q' v idēs sibi pspere succedere & nolēs omittēte de his q' sūm humanā puidētiā facere potera

x Et suscepit omās vix rē. a rege spartiatay seu lacedemoniorū. **y** Cū honore. acceptās eius legationem.

z Hos enī cū nullo hor indige. hie scdo in epla ionathe ponit eā scribēdi cū dī. Hos enī cū nullo rē. i. cū nos nō essem' in aduerfitate sed pspemate. q. v. nō scribim' vobis ep aliqua necessitate a qua nunc velim' p vos eleuari h'z sola amicitiaz caritate iter nos & vos nutriēga.

ad firmādū pplm suū in pace. pñō est extraneis se cōfede raut. scdo cōtradictozes alexātri regis expugnauit. al. i. Et audiuit ionathas. tertio triphon eū defraudauit. abi. Et cū cogitasset triphon. pñā in duas. q' pñō ponit ex cōfederatiōis eplaz descriptio. scdo sententie recitatio. ibi. Et hoc est exēplū.

a Luca primum dicit. **b** Et vi. iona. rē. dicitur aut tps esse bonus et iuuare qñ cōtignunt in ea pspera. malu aut et nocere qñ aduerfa.

c Et elegit vir. ad talē legationē apoz. scdf c' dicit eplaz rē. i. eandē sūmā de amicitia statuēda & renouāda. **d** Et rapatent.

e Et h' est exēplum. hie sūr ponit recitatio sententie eplaz. et pñō eple ic narhe misit se spartiatas. scdo eple respōsiue ab eis. ibi. Et hoc recitatum. In epla vero ionathe sit mēto de qñq' pñō de quadā epla pñ' missa tpe omie lumini sacerdotis a rege spartiatas rā iudeis. r' h' ē qd dī.

f Japride rē. a dario zoleph' h'z. a h'z. q'ra. iudace noiat eū aris et ē idē nome. sicut in latino nicola' & colin' vocat tñ spartiatas lacedemonios recitans eplam in hac forma.

g Rex lacedemonioz artus omie salute. Regentes scripturā aliquā inuenim' ex vno genere iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

et pugnerūt. **f** Et videt q' fugiebāt pris illi'. et reueri sunt ad eū & inseqbātur cum eo oēs vsq' cades ad castra sua: & puenerūt vsq' illuc. **g** Et cecidit de alienigenis in die illa tria milia viroz: et reuulsus ē ionathas i hierlz. **xii**

e **T** vidit ionathas qz tps eū iuuat: et elegit viros & misit eos Roma statuere & renouare cū eis amicitia. et ad spartiatas & ad alia loca misit epistolaz sūm eadē formā. **f** Et abierūt Romā: & intrauerūt curiā & dixerūt. Ionathas summi sacerdos & gēs iudeoz miserūt nos vt renouemus amicitia & societatez sūm pristinū. **g** Et dederūt illi eplaz ad ipos p loca: vt ducerent eos in terrā iuda cū pace. **h** Et h' ē exēplū epla tū qd scripsit iōathas spartiatas. Ionathas summi sacerdos & seniores gētis & sacerdotes & reliqu' pplus iudeoz. spartiatas frīb' salute. Japride misse erāt eple ad oniam sūmū sacerdotem a dario q' regnabat apud vos: qm estis fratres nostri sicut scriptū cōrinet qd subiectum est. **Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore. & accepit eplaz in qb' significabat d' societate & d' amicitia. Hos**

[Marginal notes on the right edge of the page, partially cut off and difficult to read.]

rus sub antiocho adolescente et demetrio q̄ sil' regnauerūt certātes de regno. scdo sub ātiocho demetrio n̄ 10. ca. xv. P̄ria in duas. qz p̄rio describit iudee pacificatō sub regi mine symonis. scdo federis renouatio. cū extraneis ca. le. P̄ria in duas. nā p̄rio in duce eligif. scdo triphon repel. lit. ibi. Et mouit triphon. tertio iudeis libertas reddatur ibi. Et elegit symō. Circa symonis electionez p̄rio ponif eligēti cā. scdo electōis forma. ibi. Et accessus ē. tertio electi industria. ibi. Et cōgregās. rē. A. ausa vō eligēti ducem fuit. qz capto ionat̄ha tripho cōgregauit exercitum magnū ad delendum iudee p̄lm q̄ carēs duce dissoluit erat timore qd audies symō vō. luit tāto malo obuia re. ideo subditur.

b Et cōgregauit po. ad ipm cōfortandum

c Hos scitis rē. pro legibus seruandis.

d Et p̄ sancis. i. templo et cultu diuio uenē rādīs. e. P̄rela. id ē labores p̄riorum.

f Et angustias. cor. dis et corporis.

g Quales vidim'. i. expri sum' et sustinui.

h Idōz grā p̄est rē. vt patz per p̄dicra.

i Et nūc nō mihi cō. rē. i. uite mee corporali.

l In omi tpe tribulatiōis. populi mei.

l Vindi. itaqz gē. me am. occasi et captiuatā.

m Et sancta. a gentibus contaminata.

n Quia cōgrega. rē. et est hypbole ad designādū qz triphonis exercitus erat cōgregat' ex multis gentibus.

o Monte. nos inim. grā. odio solo sine culpa nostra.

p Et accessus. Idic p̄r ponif electōis forma cū dī. Et accessus ē spūs ppli sil' rē. nā p̄ri cōsensu et voluntate elegerūt eū p̄ duce. iō subdit. q. Et oīa q̄ cūqz rē. obediēdo tibi vsqz ad mortē. r. Et cōgreg. Idic p̄r ponif electi industria cū dī. r. Et cōgre. om. vi. bella. vt essent parati contra triphonem.

Taudi. XIII.
e uir symon qz cōgre gaurit triphon exer citū copiosum: vt veniret in terrā iudā et attereret eā videns quia in tremore populus est in timore. ascen dit hierlm. et congregauit populū et ad horās dixit. Vos scitis quanta ego et fratres mei et dom' patris mei fecimus pro legib' et p̄ sancis plia et angustias quales vidim'. Idōz mi gratia p̄ierunt fratres mei oēs p̄ter israel: et relic' sū ego sol'. Et nūc nō mihi cōtingat parere aīe mee in omi ope tribulatiōis. Nō enī melior sū fratrib' meis. Vindicabo itaqz gē. meā et sancta: maros qz n̄ros et vxores. qz cōgregate sunt vniūse gētes cōterere nos inimiciāe gratia. Et accessus est spūs ppli simul vt audiuit sermones istos: et respōderūt voce magna dicentes. Tu es dur n̄ loco iude et ionat̄he fratris tui. Pugna p̄liū nostruz: et omīa quēcūqz dixeris nob' faciem'. Et cōgregās oēs viros bellatores accelerauit cōsummāre vniuersos muros hierusalem: et munuit eam in gyro: et misit ionat̄hā filiū absolomī: et cū eo exercitū nouū in ioppen. et electis his q̄ erāt in arce remāsit illic ipē. Et mouit triphon a prolomai da cū exercitu multo vt veniret in terrā iudā: et ionat̄has cū eo i custodia. Symon aut' applicuit in add'

Accelle cōsu. rē. qz cepit ionat̄has. vt h̄ in cā. p̄ccē. Et misit ionat̄han rē. q̄ erat fidelis amīc' sibi. Et cū eo exercitū. rē. dicit nouū. nā aī posuerat' ibi symon custodes. vt h̄ cap. p̄cedēt. s̄ timebat ne trade ret ioppen triphoni. p̄ter qd misit alios de q̄b' mag' cōs fidebat. r. Et mouit triphon p̄r ponif repulsiō conar' triphonis: et hec dū pler. scda ibi. Et post heereuit. Circa p̄mū patet ita vsqz ibi. Symon aut' applicuit cū exercitu suo. r. In addus. erat enī locus alt'. vnde poterat plā nities terre a lōge videri. a. Et vt cogn. triphon rē. institutus dux populi. b. Erqz comū. et aduersus eū plū. ipm reformidās puerit se ad ydolum. e. Dices p̄ argēto. rē. id est cōputo de reccū galib' ab eo recep' qd debebat reddere regi. d. Et cognit sym. rē. nā erat hō prudēs. p̄o p̄ter. s. q. c. d. Circa e. Iussit it̄da (sily. ti rē. ad euitādū mal' malū. s. diceflum ppli ab eo p̄ odiū. r. sic ppli de facit perisset enīs sine duce et dūplis et p̄ p̄ho perisset cult' diuinus. ideo subditur. f. Vae inimicitā rē. et sic p̄z qz b̄ificat sic b̄i p̄ciunt merces in mari p̄ter salutē cor. por. qd est mag' bonum. et patet ita. g. Et post hec. Idic cōlequēter ponif scda triphonis repulsiō. scdo innocētū ab eo occisio. ibi. Et cū appinq̄f ser. Circa p̄mūm dī. g. Et post hec veni triphon intra regionē sez iudee. h. Et sym. et castra rē. s. triphon et castra et. vt obuia rēt eis in plū anteqz valtaret terrā iudee. i. Qui aut' i arce erāt. s. in montiōe hierosoly mitana s̄ pplm israel. l. Deserit occulte l. At festi. vt p̄ deser rū. vbi nō obseruabat symō. m. Erat it̄c. hoc ponif ad osidēdū aduer' sui impedimen tā. nā sic dī ioseph'. tā ra n̄p cecidit in deser. RRR 14

Rachabeorum

to qd nō potuit venire sicut disposuerat, n Et cū ap. hūc p̄r ostēdit malignitas triphonis in occasiōe imocē tū, p̄rio ionathe dicit, scdo antiochi regis. ubi. Triphō aut. Circa p̄mū dicit, o. Secūdo. rē. in odiū iudeoz et rē postea liberi occideret om̄i suū. et dicitū ē capit. p̄ cadenti. cetera patēt vsq̄ ubi. p̄ Et statuit sep. pyram.

Est autē pyramis edificā cū lati⁹ in inferiori p̄ se tendēs sup̄ i acutū et dicit a pyr quod est ignis. q̄ est talis figure. Fecit autē sex pyramides p̄ parte suo. r̄ mte et q̄m̄oz p̄ partibz. se primā aut. p̄ se. r̄ sic ad huc viues fuit sollicit⁹ de sua sepultura.

q̄ Et his circūpo. rē. ad sustinētū edificij. r̄ Et sup̄ colū. ar. scul. ptu. et dicit aliq̄. Zili. qui vero arma vera sicut supra sepulcra m̄ hū p̄mū scita r̄ ve sille ad memo. iā eter. nā q̄ monti erat i de. fensioe gentis sue.

s Trip. aut. hūc p̄r ponit malignitas triphonis in occasiōe dñi sui regis, r̄ patet litte. ra vsq̄ ubi. s Et se. plagā rē. Sicut d̄ pro uerbis. r̄. l. i. imp̄j sū p̄ferunt p̄ncipatū. ge met populue.

r̄ Et edi. symon p̄fisi dñi iudee triphonis malecie resistendo.

v Et ele. sy. hūc p̄r circa hūc eos describitur libertatis restitutiō. Et p̄rio ponit eius adept⁹. scdo executō ubi. q̄ diebus illis. Circa p̄mū dicit q̄ licet rex demetri⁹ fugisset d̄ p̄ho sicut vici⁹. et s. r̄i cap. tñ postea collegit se in vna p̄te regni. et aliq̄ p̄ncipes r̄ milites recedētes ab antiocho adhererūt sibi pugnantē p̄ eo p̄tra ionathā et dicitur est. s. r̄i. ca. et r̄h. s. postea antiocho occiso r̄ triphōe regnā te p̄ eo. iudei maḡ ele gerūt adherere demetri⁹ a q̄ p̄i recesserūt. eo q̄ mēit⁹ fuerat p̄o nathē p̄missa. et h̄. s. ca. r̄. q̄ triphonē q̄ ionathan dolo se ceperat r̄ ip̄m cū suis suis ne quiter occiderat. r̄ de

et luxerunt eum dies multos. Edificauit symon super sepulcrū patris sui et fratrum suorum edificium altum visum lapide polito retro et ante: et statuit septem pyramides: vnam contra vnam patri et matri. et quattuor fratribus. et his circūposuit columnas magnas et super columnas arma ad memoriam eternam. et iuxta arma naues sculptas que viderentur ab hominibus nauigantibus mare. Hoc est sepulcrum quod fecit i modum vsq̄ in hunc diē. Triphon autē cum iter faceret cum antiocho rege adolecente dolo occidit eum. et regnauit in loco eius. et imposuit sibi diadema asie et fecit plagam magnam in terra. Et edificauit symon presidia iudee: munitis eam turribus excellis. et muris magnis et portis et seris. et posuit alimēta in munitiōibus. Et elegit symon viros et misit ad demetriū regem vt faceret remissionem regiōi. quia actus omnes triphonis per direptionem fuerant gesti. Et demetri⁹ rex ad verba ista respondit ei. et scripsit epistolam talem. Rex demetrius symoni summo sacerdoti et amico regum et senioribus et genti iudeorum salutem. Coronam auream et haben quam misisti suscepimus. et parati sumus facere vobiscū pacem magnam et scribere p̄positis regis remittere vobis que

metrius libenter recepit eoz reconciliatiōe. Et contra triphonē iuuaret est. q̄ dolo se occupauerat regnū. r̄ sic cōdes fecit iudeis ad eoz voluntate. r̄ hoc e q̄ d̄. v Et ele git sy. r̄i. ad negociū apros. r̄ Et misit ad demetriū regē. rogādo. r̄ Et face. remis. r̄. g. s. i. uae de tr̄ tribunū et exactionibz impolitis a syrie regiō. s Quia ac̄ om̄

indulsumus. Quocūq̄ enim constituimus vobis: constitatis vobis sunt. Remittimus quoque ignorantias et peccata vsq̄ in hodiernum diem: et coronam quaz debebat. Et si quid aliud erat tributarium in hierusalem iam non sit tributarium. Et si qui ex vobis apri sunt conscribi inter nostros: conscribatur. et sit inter nos par. Anno ceterimo septuagesimo ablatum est iugum gentium ab israel. Et cepit populus israel scribere in tabulis et gestis publicis. anno p̄rio sub symone summo sacerdote magno duce et p̄ncipe iudeorum. In diebus illis applicuit symon ad gazam: et circūdedit eam castris. et fecit machinas et applicuit ad ciuitatem et percussit turrim vnam. et comprehendit eam et qui eruperant erant intra machinam et ciuitate: et factus est mor⁹ magnus in ciuitate. Et ascenderūt q̄ erant i ciuitate cū vxoribz et filijs supra murum scissis tunicis suis. et clamauerunt voce magna postulātes a symone detras sibi dari: et dixerūt. Nō nobis reddas p̄ malicias nostras: s̄ p̄ misericordias tuas: et seruis mus tibi. Et flexit symon tū eos de ciuitate et emundauit edes in q̄b fuerāt si mulcra et tūc intravit in eā cū hymnis b̄ndicēs dñm.

nes triphonis p̄ dire. alia ita habet. Per de ceptionē erat gesti. hec claulula ponit ad ostē dēndū quare symō m̄ sit legatos ad demetriū. q̄ oēs ac̄ triphonis erat p̄ ceptionē et doli. vt r̄ p̄ dicitis. Vel p̄ direptionē. ad ē dissipationē iusticie et vitatis. r̄ in iudē redit. p̄pter q̄d symon cū cō fecus noluit cōtrabef. sed magis cōtra est se demetriū adiūuare. cetera patēt vsq̄ ubi.

a Coronā rē. i. corona mentū colli et aureis annulis cōtextū. h̄ m̄ sit symon demetri⁹. et ipe suscepit in signūsa cte reconciliatiōis. b Et scribere p̄positis. p̄positis nōstris. c Remittere. rē. a tē pore ionathe.

d Quocūq̄ ei. cōstituitimus vobis tunc. e Constar. i. firmatē. f Remittim⁹. q̄. r̄. id est si p̄ ignorantiam fecistis aliq̄d contra me p̄o antiocho.

g Et siq̄. rē. s. amicos b Conserbant. rē. s. firma et libera. Ideo subdit. i Ziblatū est. rē. s. plenarie. as̄i vero fuerat ablatū partiale et imperfecte. Et q̄ istū fuit factū. notabile. iā subdit. h Et cepit p̄p̄s tūl. sc̄. rē. tales enī annotatiōes. tpm̄ inepit ab aliquo cū tu notabili. sicut iudei p̄io scripserunt ab eritu de egypto. postea. s̄ reditū a babilone. r̄ cō similitur hic a pontificatu symonis r̄ ei. du. ca. u. sub quo libertas fuit eis restituta.

l Judie. il. l. ic. p̄r ponit executio dicere si bertatis. r̄ p̄io impugando gazā. scdo at. ce. ubi. s. ubi aut erant.

Extra text on the right margin, partially cut off and illegible.

Circa primū dicit. I In die ill. symō applicuit ad gaz. que multū erat nociva iudeis. m Et circūdedit eā castris. a bellatorū cū eis. n Et q̄ eruperāt. i. effugerāt de turre capta. o Erāt intra machinā. i. a. refugerat ad q̄ndam munitionē ciuitatis sic nominatā. p Et factus ē motus magnus. scz. t. i. mons. ideo sequitur.

q Et ascē. r. c. r. p̄s lēa vsq̄z ibi.

r Nō debellauit eos scz occidendo.

s Et emūdauit edes r. c. Nam habitatores erant ydolatre.

t Et tūc intrauit eas r. c. attribuendo illam victoriā deo.

v Et ele. r. c. i. ydola r. c. r. Collocauit in ea viros. i. iudeos.

y Et muniuit eā. con tra aduersarios.

a Qui aut. Dic̄ sic ponit unpugnatio ar cis cū dicit. Qui autē erat in arce hierlīm prohibebant r. c. s. p̄ murū inter arce r. ciuitatem edificatū. et d. s. ca. p̄ cedēti. r. per custodias amaroꝝ supadditas a symone. cetera pas tent vsq̄z ibi.

b Et cyna. Cynara cy nate. ē instrumentū mu sicū. dicit tñ a cieo ciel q̄s idē est q̄s moueo moues. q̄ suo sono no tabiliter mouet aereꝝ.

c Et nablīs. i. cyrbas̄ d Quia cōtr̄ ē im. magn̄. i. p̄s existens in arce q̄ multū graua bar p̄lm r. impedeat cultū diuinū. cetera patent vsq̄z ibi.

e Et vi. s. r. c. i. fort̄ et iustus r. industr̄ ad bellandū. f Et pos sūt eū ducē virtutū. i. bellatorū. g Et ha. i. gaza. i. in gaza r. c. sub urbs̄. i. iobānes vt re susteret aduersarijs.

Caplīm. XIII.

Ano. d. r. c. p̄ a adeptionē li bertatis. hic cō sequenter agit de reno uatione amicitie r. fas militatrans. Et diuidi tur in r. s. pres. quia p̄io ponunt duo pam bula. scdo renouatio ip̄a. ibi. Et auditū est. tertio dignitas pōtū.

Et electa ab ea omni imundicia: collocauit in ea viros q̄ legē facerēt et muniuit eā et fecit sibi habitatiōnē. Qui autē erat in arce hierlīm. prohibebant egredi r. ingredi regionē: r. emere ac viderē: r. elurierūt valde. r. multi ex eis fame pierūt r. clamauerūt ad symōz vt de p̄teras acciperēt r. dicit illi. r. eiecit eos inde. r. mūdauit arce a cōraminatiōibz. Et intrauerūt in eā tertia. r. vicesima die secūdi mēsis anno cētesimo sepruagesimo primo cum laude r. ramis palmarū r. cymarīs r. cymbalis r. nablīs r. hymnis r. canticis: q̄ cōtr̄ ē inimicus magn̄ ex isrl̄. Et cōstituit vt omnibus annis agerētur dies hī cū leticia. Et muniuit mōrē rēplī qui erat sec̄ arce. et habitauit ibi ip̄e et qui cū eo erāt. Et vidit sy mon iobānē filiū suū q̄ for tis plij vir esset: et posuit eū ducē virtutū vniuersarū et habitauit in gazaris.

Et electa ab ea omni imundicia: collocauit in ea viros q̄ legē facerēt et muniuit eā et fecit sibi habitatiōnē. Qui autē erat in arce hierlīm. prohibebant egredi r. ingredi regionē: r. emere ac viderē: r. elurierūt valde. r. multi ex eis fame pierūt r. clamauerūt ad symōz vt de p̄teras acciperēt r. dicit illi. r. eiecit eos inde. r. mūdauit arce a cōraminatiōibz. Et intrauerūt in eā tertia. r. vicesima die secūdi mēsis anno cētesimo sepruagesimo primo cum laude r. ramis palmarū r. cymarīs r. cymbalis r. nablīs r. hymnis r. canticis: q̄ cōtr̄ ē inimicus magn̄ ex isrl̄. Et cōstituit vt omnibus annis agerētur dies hī cū leticia. Et muniuit mōrē rēplī qui erat sec̄ arce. et habitauit ibi ip̄e et qui cū eo erāt. Et vidit sy mon iobānē filiū suū q̄ for tis plij vir esset: et posuit eū ducē virtutū vniuersarū et habitauit in gazaris.

Ano cen XIII. a tesimo sepruagesimo secundo cōgregauit rex demetriꝝ exercitū suū r. abijt in median ad cōtrahēda sibi auxilia: vt expugnaret triphonē. Et audiuit arfaces rex psidis et medie: q̄ intrauit demetriꝝ us confines suos. et misit vnū de p̄cipibz suis vt cōprehēderet eū viuū. et ad duceret eū ad se. et abijt et percussit castra demetriꝝ. et cōprehēdit eū r. adduxit eū ad arface: r. posuit eā in custodia. r. siluit omnis terra

calis symoni cōstituta. ibi. Et h̄ exēplū. Primū pambulū est captio demetriꝝ regis. cū notat ip̄s cū dicit a An no. d. r. c. regni grecorū. r. sic est in alijs intelligendū. cetera patēt. b Et siluit. Dic̄ ponit scdm pambulū qd est pacificatio iudee sub symonis regimine. cū b. Et siluit.

iuda offiibz diebz symonis et q̄siuit bona gēti suē et placuit illis p̄as ei r. gloria ei oibz diebz. r. cū omni gloria sua accepit ioppen i portū: r. fecit introitū in insulis maris. Et dilatauit fines gētis sue. et obrinuit regionē. et cōgregauit ca p̄tuitatē multā. et dñar̄ est gazare r. bethusure r. arci r. abstulit imundicias ex ea: r. nō erat q̄ resisteret ei. Et vnusq̄sq̄ colebat terrā suā cū pace. et terra iuda dabat fructꝝ suos: r. ligna capoz fructū suū. Seniores in plateis sedebāt oēs et de hōis terre tractabāt r. iuuenes induebāt se gloria r. stolas belli r. ciuitatibus tribuebāt alimonias et cōstituebāt eas vt essent vasa munitionis q̄ ad usq̄ noiatū est nomē glie ei. v. q̄ ad extremū terre. Fecit pacē sup terrā r. letat̄ ē isrl̄ leticia magna. r. sedit vnusq̄sq̄ sibi vite suar sibi siculnea sua. r. nō erat q̄ eos freret. Defecit impugnās eos super terrā. Reges cōtriti sūt in diebz illis. Et cōfirmauit oēs hūiles ppli sui et legē exēsiuit: r. abstulit oēm iniquū r. malū. Sc̄ta glorificauit: et multiplicauit vasa sanctorū. Et auditū ē rome q̄ defunctꝝ esset iōathas r. vsq̄ in spartiatas: et cōtristati sunt valde. Et audierunt autē q̄ symon fē ei factꝝ ēēt sūmꝝ sacerdos loco ei: r. ip̄e obtineret oēs regionē r. citates in ea scriplerūt ad eū tabulis ereis vt renouaret amicitias et

scz a p̄eljs nocuis. c Et quest. bo. genti sue. p̄ncipali q̄ sibi. qz bonū sc̄tū cōmūnꝝ tanto diuinius. d Et placuit illis. scz iudeis p̄as symonis. q̄tum ad ducatum. e Et glo. q̄tū ad pō. rificatū. f Et cū oī glo. sua. i. cū oibz alijs q̄ fecerat gloriose. g Accē. iop. in por. f. mans. ideo subdit. h Et fecit introitū. r. ad h̄s iudei habebant libez accessum p̄ illuz portū. i. Et cōg. ca. multā. h̄oc intelligit̄ dupl. vno mō de gen tilibz quoz multos ca p̄tinauit. alio mō d̄ iudeis. qz multos de ca p̄tuitate redemit r. ad iudeam reduxit. i Et dñar̄. ē. sicut pas tet̄. ca. p̄ce. l. Et vnꝝ quisq̄ r. c. in quo nota tur pacis securitas. m Et ter. in. da. fru. su. r. c. Ecce terre fertili n. Seno. i. pla. (cas. r. c. in q̄ apparet hōim lōgenitas. o Et de bo. ter. tra. ecce iusticie veritas. p Et iuue. induebāt se glia. Ec ce populi iocunditas. q Et stol. bel. i. arma bellica. ecce strenuitas. h̄a tpe pacis vtebant̄ talibz. vt si bellū insur geret sc̄rēt se armare. et possent faciliꝝ arma portare. r. Ciuita. i. ciuitatū pauperibus. s Tribue. symoni. t Alim. r. c. i. apte ad su defensionē si esset necesse. Et qz tot bona p̄uenērūt sub symōis regimine. iō subdit de ip̄o. v. Enoad. no. est r. c. valde longe. et est hyp̄bole. cetera pas tēt vsq̄z ibi. r. Dan. glo. i. templū r. atria. a Et ml. va. san. q̄bz vtebant̄ sacerdotes ad diuitum cultum. b Et auditū ē rome RRR inq

Machabeorū

e Scrip. vbi ponit scripturam romanorū de renouatione amicitie cū iudeis quā fecerūt cū mca. vt pl. s. ca. viij. et cū ionatha p. h. c. scilicet do post scripturam ipar huius de renouatione amicitie cū iudeis cū dicitur. d. Sparta. p. h. a. ciuitatū rectores. e. Mica. no. et aduer. sarioy restioy debellatōne et restitutōne libertatis et pacis concessione. i. Esdras. in libris antientis in q̄to erat scripta populi decreta. i. sequitur ma. s. dicitur. cū dicitur. Numen. antiochi fili. r. c. g. Honore. epist. r. c. id est in libris ad p̄ez diligentiū referantur. h. Post h. autē. h. dicit p̄r. p̄r. renouatō. i. n. i. c. p. n. i. c. o. s. i. u. d. e. o. r. u. i. p. a. r. t. i. s. v. l. s. i. b. i. i. Quā gram. r. c. quā si dicitur nō solum reade de sunt sibi gr̄e et bono res. p. p. m. i. c. i. a. quā a nobis requiritur. i. p. p. r. e. r. e. n. u. m. n. o. r. a. b. i. l. e. q. d. m. i. s. i. s. h. e. t. i. a. p. p. e. r. p. b. i. t. a. t. e. s. q̄to aduer. s. r. i. o. s. p. l. i. s. u. r. i. t. u. r. e. t. p. u. g. n. a. n. t. h. e. s. t. i. t. u. e. i. t. u. a. b. o. i. t. r. i. b. u. r. o. l. Et de sc̄an. tab. er. r. ad m̄onā in futuro. m. Et p. o. s. e. s. i. u. d. e. i. t. a. b. u. l. a. s. h. i. a. s. n. In r. i. t. u. a. cū alijs scriptis ad memoriam referatis. o. Et h. e. r. e. h. o. i. e. s. i. t. d. e. s. c. r. i. b. i. s. p. o. n. t. i. c. a. l. i. s. d. i. g. n. i. t. a. s. s. y. m. o. n. i. r. e. t. h. e. r. e. d. i. t. o. c. o. n. s. t. i. t. u. t. a. a. b. o. m. n. i. p. p. o. i. u. d. o. r. u. m. s. c. r. i. p. t. u. r. a. a. n. t. i. e. n. t. i. a. v. e. l. d. e. c. r. e. t. u. d. e. q̄ d. i. c. i. t. u. r. Et h. e. r. e. t. u. r. C. i. r. c. a. q. u. a. c. o. n. s. t. i. t. u. t. o. n. e. p. i. l. o. p. m. o. d. u. e. u. n. i. u. s. d. a. p. l. o. g. i. p. o. n. i. t. c. h. r. i. s. t. i. c. u. s. d. i. c. i. t. u. r. p. O. c. t. a. v. i. e. m. e. e. b. u. l. i. d. e. s. t. a. u. g. u. s. t. i. q. A. n. n. o. d. i. x. i. j. r. e. g. n. i. g. r. e. c. o. r. u. m. r. Et a. n. o. i. i. j. s. u. b. s. y. r. e. t. h. i. c. p. a. r. t. q. d. e. s. c. r. i. p. t. o. h. i. n. s. t. i. t. u. t. o. n. i. s. v. e. l. d. e. c. r. e. t. i. f. a. c. t. a. e. v. a. l. d. e. s. o. l. e. n. t. i. t. e. r. s. e. p. t. i. g. a. r. e. g. u. i. p. o. n. t. i. c. i. s. i. c. p. u. t. a. t. o. b. r. i. t. o. p. a. b. a. p. l. u. e. r. i. q. o. In con.

societate quā fecerāt cū iudeis et cū ionatha fratribus eius. Et lecte sunt in pspe. cu ecclesie in hierlm. Et hoc exēplū eplaz. q̄s spartiate miserūt. Spartiatay p̄cipēs et ciuitates symōi sacerdoti magno et senioribus et sacerdotibus et reliquo populo iudeoy fratri bus salutē. Legati qui misi sunt ad populū nostrum nunciauerūt nobis de vestra gloria et honore et leticia et gauisū sum in introitu eoy. Et scripsimus que ab eis erāt dicta in cōcilij populi sic. Numenius antiochi et antipater iasontis fili legati iudeoy venerūt ad nos renouātes nobiscū amicitia p̄stānā. et placuit populo excipere viros gloriose. et ponere exemplū sermonū eoy in segregatis populi libris. vt sit ad memoriam populo spartiatarū. Exemplū autē hoz scriptū mus symoni magno sacerdoti. Post hoc autē misit symon numenium romanū habentē clypeū aureū magnum pondo mnarum mille. ad statuendā cum eis societate. Cum autē audisset populus romanus sermones istos: dixerunt. Quā gratiarum actionem reddemus symoni et filijs eius. Restituit enim ipse fratres suos et expugnauit inimicos israel ab eis et statue runt ei libertatē. et descri pserūt in tabulis ereis. et posuerunt in tyculis monte syon. Et hoc est exēplū scripture. Sc̄ra uadecima die mēsis ebul. anno cetero simo sepruagesimo secūdo anno tertio sub symone sacerdotē magno i asaramel in cōuētū magno sacerdotū et p̄lī et p̄ncipū et gētis

et senioroy regiōis nota sc̄ta sunt hec. qm̄ frequēter sc̄ta sunt plia in regiōe nostra. Symon autē mathathie fili et filijs iariū et fratres ei dederūt se piculo. et resisterūt aduersarijs gentis sue vt statēt sancta ipoy et lex et glia magna glorificauerūt gēte suā. Et congregauerūt ionathas gentē suā. et facti ē illis sacerdotes magnum: et appositus ē ad populū suū. Et voluerūt inimici eoy calcare sancta: et attetere regiōē ipoy et excedere manū in sanctas cōy. Tūc restitit symoni et pugnauit p̄ gēte suā et erogauit pecunias multas: et armauit viros virtutis gentis sue et dedit illis stipendia et muniuit ciuitates in decem et herbsurā q̄ erat in finibus iudee. vbi erant arma hostiū antea. et posuit illic p̄sidiū viros iudeos. et oppen muniuit q̄ erat ad mare et gazarā q̄ est in finibus syon. in qua hostes antea habitabāt et collocauit illic iudeos et quecunq̄ apra erāt ad correptionē eoy posuit in eis. Et vidit p̄p̄s actū symonis et gloriā quaz cogitabat facere genti sue. et posuerūt eū ducē suū et p̄ncipē sacerdotū. eo q̄ ipse fecerit hec omnia et iusticia et fidē quā cōsecrauit genti sue. et exq̄suiuit oī mō exalta re p̄lm suū. Et in dieb̄ e p̄phetarū ē in manib̄ eius vt tollerent gētes de regiōe ipoy. et q̄ in ciuitate dauid erāt in hierlm in arce de qua p̄cedebāt et cōtaminabant omnia q̄ in circuitu sanctoy sūt: et inferebant plagam magnā castitati. Et collocauit in ea viros iudeos ad tutamentū regiōis et ciuitatis: et exal

at. in q̄ describit notabilis ceteris populū. r. Symon autē. h. dicit sc̄do p̄r. describit m̄plex rō p̄ter quā p̄ntificalis dignitas concessa ē symoni et eius filijs cū d. i. Symon autē matha. fuit enim iste mathathias sacerdos de sorte seu vice iacob. sicut victū ē supra cap. 4. sicut zacharias p̄riobānis d. de vice abia. h. u. i. d. dederūt se p̄. vt. ex. p̄dict. r. Et statēt sanctas cōy. id. s. templum. y. Et lex. quā volebat antioch abolere. 3. Et glia ma. i. diuinus cult. quē volebat destruerē. cetera patet ex predictis vsq̄ ibi. 2. Tūc restitit symon. vt ex p̄dictis ca. p̄ce. b. Et erogauit multas de substantia p̄ sua gentē defendendā. c. Et quecunq̄ apra erāt ad correptionē eoy. i. ad repressionē aduersarioy. vt balistas arc̄ et p̄sidiā. d. Et vidit p̄p̄s. h. dicit tertio p̄r. ponit dicit cōstructionis sue in istis iudicis act. cū d. i. Et vidit p̄p̄s actū symonis id ē et facta valde notabilia. e. Et posuit. eū ducē suū. r. s. cap. p̄cedēt. ponit eum ducē suū. p̄ persona sua et simpliciter verbo. h. dicit autē posuerūt eū ducē et p̄ncipē nō solum p̄ se. sed p̄ posteritate sua. b. firmauerūt in mutabilis decreto. cetera patet vsq̄ ibi. f. Et iuse. pla. ma. castitati. id ē iusticie tēplū cultus. v. m. i. q̄ multes res hebreos rapiebāt aliqui illis abutentes. g. Et rex venie. statu it ill. r. cap. p̄cedēt. h. Auduit enim r. c. i. nō solum honorauit eū ex amore vt ab co iura retur. vt dictū est cap. p̄cedēt. s. ne a romāis puniret si ostēderet se aduersariū symonit iudeoy genti. i. Et q̄z iudei et sacerdotes cōy

repetitio eiusdē ē qđ pmissum est ad maiorē affirmatio-
nem. i. gneternū. pro se et sua posteritate. l. Do-
nec sur. ppha fidelis. i. messias a iudeis expectatus et pro-
pheta eis pmissus. Deure. xvij. p. propheta suscitabo eis
et. et tūc est adimpletū. q. filij symonis tenuerūt p̄cipa-
tum et sacerdotiū vīq;
ad herodē ascalonitā.

cur' tpe natus est pps.
Dnat. q. est rex et sa-
cerdos in eternū.

l. Et ut sic eos dur
in regimine tpatum.
m. Et ut cura esset il-
li p̄ sanctis in reginie
spūaliū. n. Et ut co-
ppo. sup se in vīroq; re-
gimie. o. Et si p̄er
arma. v. nullus moue-
at bella sine e' licetia.
p. Et ut audiat ab oī. i.
ei obediāt in oībus.
q. Et scribant in no-
e' oēs cōscripti. acta
publica. dicens. An-
gūo tali symonis.

c. Et ut op. pur. et au-
vestabo auro regis vel
aurea corona s. Et
ne li. dicit q̄to ponitur
dicere cōcessio. s. confir-
matio. et dicit ne lice-
at vili de populo cuius
cūq; dicitis aut itaq;
t. Et ut si facere aliqđ
horū. et subditur p̄t pe-
na t̄algeiōz cū dicit
Qui aut fecerit cōtra
hec. v. Re'ent. i.
moris vel alteri' pene-
sim modū. et quātuor
culpe. f. Et cōplac.
oī. p̄o. dicta ordinato
et q̄ ad s. requirebat
cōsensu symonis sub-
ditur. Et suscepit sy-
mon. et. Et scripturas
istā dicitur ponere in
tabulis ereis. ad p̄e-
tuam in anōiam.

3. Et ponere eas i pi-
bolo sanctorū. i. in mu-
ro angente replū ap̄e-
ri quod est circum.

a. Et plā ac eoz po-
nere in erario. i. i loco
magis publico.

b. Et ha. sy. et fi. et. i.
videāt cum voluerint

Capit. XV.
e. Tmisse rex. h
ostis describitur
ducat' symonis sub an-
tiochus tūc demerit
filito. et diuidit in duas
ptes. q. p̄io describit

tavit muros in hierusalē.
Et rex demerit' statuit illi
summū sacerdotium: et
hec fecit eū amīcū suū: em
glorificauit eū gloria mag'
Audiuim enim q̄ appellat'
sū iudei a romanis amici
et loci et fauces. et q̄ susce-
perūt legatos symonis glō-
se. et q̄ iudei et sacerdores
eorū cōsenserūt eū esse du-
cem suū et summū sacerdo-
tem in eternū donec surgat
propheta fidelis et ut sit sup
eos dur' et ut cura esset illi
p̄ sanctis: et ut cōstitueret
ppositos sup opa eoz et sup
regionā: et sup arma et sup
p̄sidiā: et cura sit illi de san-
ctis: et ut audiat ab oībus
'et scribant in noie ei' oēs
cōscriptiones in regione et
ut operiat purpura et auro
'et ne liceat vili ex p̄lo et ex
sacerdotib' irritum facere
aliquid horū. et cōradicere
his q̄ ab eo dicit. aut con-
uocare cōuentū in regione
sine ip̄o. et vestiri purpura
et vti fibula aurea. Qui aut
fecerit extra hec. aut irritū
fecerit aliqđ horū te' erit.
Et cōplacuit oī. p̄lo sta-
tuere symonē et facere p̄m
pha istā. Et suscepit symon
et placuit ei ut summo sa-
cerdotio fungeretur: et esset
dux et p̄iceps gētis iudeo-
rū et sacerdotum. et p̄fesset oī-
bus. Et scripturā istam de-
creuit ponere i tabulis ereis.
'et ponere eas in peribo-
lo sanctorū in loco celebri.
'Et plā aut eoz ponere i
erario: ut habeat symon et
filij eius.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

hmoī ducat' scdo ip̄i symonis obitus. circa mediū seqn-
tis ca. ibi. At prolome' ac. P̄ia in tres. q. p̄io ponitur
antiochi cū symone cōfederatio. scdo federis ruptio. ibi.
Antioch' aut. tertio ruptionis punitio in p̄nci. seqn. c.
P̄ia adhuc in tres. nā p̄io ponit' dicta. cōfederatio. scdo
triphōis infecutio. ibi.
Anno cen. ac. tertio cu
infāā sup' dicti decia
ratio. ibi. Venit autē.
P̄ia in duas. q. p̄io
ponit' scripturā cōfede-
ratiois motus. scdo fe-
deris motū. ibi. Et c.
ergo. Circa p̄mū te.
a. Et misit antioch'
fili' demetrii. ac. iose-
phus dicit ip̄m iussit
tratre ei'. sed dicit iose-
phus nō est credendus
cōtra auctoritatē hui'
liber. vt. s. dicit est.
b. Ep̄as ab infūis
maris. adhuc enī non
obtenebat regnū syrie.
iō querebat cōfederari
cum symone.
c. Quā quā pestil. scz
triphon et adherens
tes. Letera patent.

Tmisse rex antio-
chus filius demetrii
ep̄as ab infu-
lis maris symoni sacerdos
ti et p̄ncipi gētis iudeo-
rū et vniuersi genti. et erat cō-
tinētēs hūc modū. Hec an-
tiochus symoni sacerdoti
magno et genti iudeo-
rum salutē. Quā quidē pestilen-
tes obtinuerūt regnū pa-
triū nostrorū. volo autē vediti-
care regnū et restituere illō
sicut erat antea. et electam
feci multitudinē exercitus
et feci naues bellicas. Glo-
lo autē p̄cedere p̄ regionē
vltiscar in eos q̄ corrupe-
rūt ciuitates m̄tras in reg-
meo. Nūc q̄ statuo tibi om-
nes oblatiōes q̄s remisere
tibi anī me oēs reges: et q̄cū-
q; alia dona remisere tibi.
'et p̄mitto tibi facē p̄cussu-
rā p̄p̄ij nūmismatis in re-
giōe tua. Hierl'm aut sc̄ram
esse et liberā et oīa arma q̄ ha-
bitata sūt et i p̄sidiā q̄ ostru-
xisti q̄ tenes maneat tibi.
Et oē debitū regi et q̄ futu-
ra sūt regi ex b' et in totū tē-
pus remittunt tibi. Cū aut
obtinuerim' regnū n̄z glō-
ficabim' te et gēre tuā. et tē-
plū glōia magna ita ut māi-
festet glōia v̄ra in vniuersa
terra. Anno centesimo se-
ptuagesimo q̄to exijt antioch'
in terrā partium suorum. et
conuenerūt ad eum omnes
exercitus. ita ut pauci reli-
cri essent cum Triphone.
Et infecutus est eum An-
tiochus rex. Et venit do-
ram fugiens p̄ maritimam
Scribat enī q̄ cōgregata

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Capit. XV.

Rachabeorū

h Cū. ccc. milibus vir. belligrato. scz peditū. **i** Et circumiuit ciuit. ponēs in circuitu ei? obfidionē a pre terre. et naues a mari accesserūt et sic fuit obfessa ciuitas p terra et p mare. **l2** Et verabāt ciuita. telis et machinis. **l3** Venit autē hic ponit ciuitatē supradicti declaratio. Dicit ei fu it ca. pce. q? ita uenit romani symoni liberta tē et descriperūt in tabul eras. et nō fuit ibi dicit qd esset tenor illi us scripturē q? sūit nūc. iō hic declarant ista. et p rō q? ad nū cū cū b. **l4** Venit at hūc rē. scdo q? ad scripture tenorem cū dicitur. **l** Quā? p sul ro. tunc enī romana ciuitas p consules regebatur. **m** Ptolom. regi. scz egypti. cetera patēt vs q? ibi.

n Cūcū ē autē no. ac. ab eis cly. in federis et amicitie signum. **o** Si q? pest. iudei. **p** Et vindi. rē. infes. rēdo debitam penam. **q** Hec eadē scri. rē. s. syrie. et q? patz q? istud ponit hic p recapitula tionē. nā h contigit de metrio patre antiochi adhuc regnante. et h ēt hē p illud qd hē ca. pce deti. scz q? rex demetri? fecit symonē amicum suū et glorificauit eū. et subdit ad h vna rō cū b. Auduit ei q? appel lati sunt iudei a roma nis amici rē. et q? p? q? iā recepat lras istas b renouatioe amicitie in ter romanos et iudeos. **r** Et attalo rē. vbi po nuntur plures reges et terre qd. romani scri pferāt. p iudeis in fori ua permissa. **s** Et. aut eoz rē. vt scaret qd regibz cēt scri pti. p p?lo iudeorum. **t** Antioch? aut. hūc ponit federis antiochi cū symone ruptio. et h tripli. p rō p signū. q?

fuit mala in eū. et reliquit eū exercit? et applicuit antiochus sup dorā cū centū viginti milibus viroz belligratorū et octo milibus eq? tum et circumiuit ciuitates et naues a mari accesserūt et verabāt ciuitatē a terra et mari et neminē sinebant ingredi vel egredi. Venit aut mument? et qui cum eo fuerāt ab vrbe romana habentes eplās regibz et regionibz scriptas: in quibz continebant hęc. Lucius cōsul romanorū: ptolemeo regi salutē. Legati iudeoz venerūt ad nos amici nri renouantes pāstinā amicitia et societatem missi a symone pncipe sacerdotū et p?lo iudeoz. Acculerūt autē et clypeū aureū mmarum mille. Placuit itaq? nobis scribere regibz et regionibz vt nō inferāt illis mala: neq? impugnent eos et ciuitates eoz et regiones eoz. et vt nō ferāt auxiliū pugnantibz aduersus eos. Cūsum autē est nobis accipe ab eis clypeū. Si qui ergo pestilentes fugerūt de regione ipoz ad vos: tradite eos symoni pncipi sacerdotum vt vindicet in eos p m legē suā. Hec eadē scripta sūt demetrio regi et attalo et arabe et arfac. et in oēs regiones et famsone et spartanis et delo et mido et sitione et carie et samū et pamphiligā et litiā et alicarnasū et rboz dum et faseida et choo. et syden et arado et gortynam et quidū et cyprium et cyrenen. Exēplū autē eoz. scripserūt symoni pncipi sacerdotū et p?lo iudeoz. Antiochus aut rex applicuit castra in doraz scdo ad mouēs ei sp man? et machinas faciēs et cōclulit triphonē ne pce

deret. Et misit ad eum symon duo milia viroz electoz in auxiliū: et argentū et aurū et vasa copiosa. et noluit eū accipere sed rupit omnia que pacē est cū eo antea: et alienauit se ab eo. Et misit ad eū athenobiū vnū de amicis suis vt tractaret cū ipso dicens. Vos tenetis ioppem et gazara et arcem que est in hierusalē ciuitates regni mei. fines earū desolastis: et fecistis plagā magnā in terra. et dominati estis per loca mltā in regno meo. Nunc ergo tradite ciuitates quas occupastis: et tributa locozū in quibus dominati estis extra fines iudee. Sin autem date pro illis quingenta talenta argenti: et exterminū quod exterminastis: et tributozū ciuitatū: alia talenta quingēta. Sin autem veniemus et expugnabim? vos. Et venit athenobius amicus regis in hierlm et vidit gloriā symonis et claritatē in auro et argēto: et apparatū copiosum et obstupuit. et retulit ei verba regis: et respōdit ei symon et dixit ei. Rex alienam terrā sumpsimus: neq? alienam detinemus. sed hereditatē patrū nostrorū q? iniuste ab inimicis nris aliq? tēpore possessa est. Nos vobis tps habentes vendicam? hereditatē patrū nostrorū. Nā d ioppem et gazara q? expositulas: ipsi faciebāt in p?lo plagā magnā: et in regione nra: hoz dam? talenta centū. Et non rēdit ei athenobius verbū. Xenerfus autē cū ita ad regē renunciauit ei vba ista. et glām symonis et vniūsa q? vidit. et irat? e rex ira mag. Triphon autē fugit nauī in orthosafida.

refutauit symonis donū et auxiliū. et hoc est qd dicitur. **t** Antiochus autē rē. obfidionē soluerat per hiemē vel alterā cām. **v** Admo. ei sp man. id est faciēs ei insult?. **f** Et misit ad eū sy. rē. et noluit ea accipere. et osideret dissolutes federis amicitie. **y** Et misit ad eū. hic ponit ruptio federis ver hoz? misit solēnē nūc cum ad repetendum ciuitates plures et tributa. et p? lra vsq? ibi. **c** Fines earum oeso lastis. incendendo. **3** Et fecistis rē. hoz mines interficiendo. **a** Et exterminū. id ē p exterminio locozū et hoim. cetera patēt vs q? ibi.

b Et obstupuit. id ē ammirat? fuit de tāto statu symonis. cetera patēt vsq? ibi. **c** Xenerfus autē est ira rē. eo q? symon nō rēderat fm suam voluntatem. **d** Et irat? est rex. hic p rō ponit ruptio federis facto. q? rex pcepit inuadere iudeos. adeo subdit. **e** Et cōsti. rex rē. i. in terra supra mare medi terraneū lra et iudee p pingua. **f** Et mādauit illi ea. mouere. i. faciēs armorum ducere. **g** Et manda. illū rē. i. fortaliciū sic nosatū

et eoq sup torrens cedron esset sitū vt ex h possit meli impugna re iudea.

b Et obstruere portas ciuitatis. scz hien salē hoibz armatis.

h Rex autē psequēbā tripphonē q de doran latēter fugerat p nauē

i Et puenit cedebeus iaminā. ad inuadē dū iudeā. id sabbat.

l Et cepit iudea plebem. rē. l Et egress. de cedrone ex im pulso ad depredandū populū r occidendū.

Laplm. xvi.

Ascendit. hie e pstr describit p dicit rupnois

federis puniō. Circa quā pno ponit dīspo sūto exet al. scdo con flicus. ubi. Et surrexerūt.

a Et ascēdit iohes de gazeris rē. in hierim q est i altiori situ qz gaza

b Et iūcia. symo. pfi suo. qz sine ei licentia nolebat pugnare cū cē debo sicut fuerat ordi natū supra ca. ruy. per sacerdotes r populū.

c Errocant sym. rē. q poterāt ad bellū. pce dere. Letera patet vīg ibi. d Et elegit d re gior. milia viroz pe dū. e Et dormie. in modin. accipieres requie vt essent magis expediti ad belli labo rē. f Et surrexerūt. hie pnter ponit belli cōstitutus cum dicitur.

g Et abierūt in capū parati ad bellū.

h Et flumē torrens erat ibret mediū ipoz scz duorum exercitū.

i Et admouit castra. scz ipe iohannes.

l Et trāstretauit pū mus. vt daret alijs au daciā trāstretandi.

m Et dimisit ipm. p actes. m Et cōtes i medio peditū. scz post it ne eq ab aduersarijs vulnerarent. n Et exclamaue rē. fin pce ptū legis hūme. p.

o Relidui aut rē. scz

Et cōstituit rex cende beū ducē mari. i mū. r exercitū peditū r equitū dedit illi.

Et mādauit illi mouere castra cōtra faciē iudee.

Et mādauit ei edificare cedronē. et obstruere portas ciuitatis r debellare populū

Rex autē psequēbā triphonē. Et puenit cēdebeus iaminā. et cepit irritare plebē r cōculcare iudeam r cap tuare populū r inter ficere. et edificare cedronē

Et collocauit illic equites et exercitū vt egressi pambularent viam iudee sicut

constituit ei rex. XVI.

Ascendit iohannes de gazaris et nunciauit symoni

patri suo q fecit cēdebeus in populo ipoz. Et vocauit symō duos filios suos seniores iudā r iohannem et ait illis. Ego r frēs meiz domi patris mei expugna uim hostes israel ab ado

lescētia vsqz in hunc diē. et prosperatū est in mani bus nostris liberare israel aliquoties. Hūc autē senū sed estote loco meo et frīs mei. et egressi pugnare pro

genere nostra. Auriliū vero de celo vobiscū sūt. Et ele git de regione viginti milia viroz belligeratoz r equi tes. r profecti sunt ad cen

debeū. et dormierūt in mo din. et surrexerūt mane et abierunt in campū. Et ecce exercitus copiosus i ob uia illis. peditū et fluius

torrens erat inter mediū ipoz. Et admouit castra cōtra faciē eoz. ipe r popu lus eius. et vidit populū

trepidantē ad trāstretandū torrens. r trāstretauit pūm. et viderūt eū viri. et trāstretarunt post eum. Et di misit populū r equites in

medio peditū. Erat autē equitatus aduersarioz copiosus nimis. Et exclama uerunt sacris tubis: et in fugā cōuersus est cende beus r castra eius r cēde runt ex eis m. i vulnera ti. residui autē in munitō nem fugerunt. Tūc vulne rarus ē iudas frater iohā nis. Iohānes autē insecut est eos donec venit cedro nis quā edificauit. et fu gerunt vsqz ad turres que erāt in agris azori et succē dit eas igni. Et ceciderunt ex illis duo milia virozum et reuersus est in iudeam i pace.

Et prolome filius abobi cōstitutus erat dux in capō hiericho. r habebat aurū r argentū multū

Erat enī gener summi sacerdotis. et exaltatū ē cor eius. et volebat obtinere regionē. et cogitabat dolū aduersus symonē et filios ei vt tolleret eos. Symō autē pambulās ciuitates q erāt i regiōe iudee. r sol licitudinē gēres earū descē dit in hiericho ipe r matha thias filius ei r iudas an no centesimo septuagesimo. hic est mensis sebaty.

Et suscepit eos filli abobi in munitiunculā que voca tur doch. cū dolo quā edifi cauit et fecit eis cōuiuuiū magnū r abscondit illic vi ros et cū inebriatus essz symon r filij ei surrexit pro lome cū suis. r sumperūt arma sua. r intrauēt i cō uiuiū r occiderūt eū r duos filios ei r qsdā pueros ei et fecē deceptionē magnā in istz r reddidit mala p hōis et scripsit hec prolome: ex misit regi vt mitteret ei ex ercitu i auxiliū r traderz ei regiōez. sz r ciuitates eoz r

in cedronem. P Tūc vulnerat est iudas. h expunit ad venoradi animositas r iohānis q nō dimis it aduersarios plequū ppter vulnerationem suā. q. hōec venit cedronē. cende beus. qd patet ex hoc quod sequitur.

r Quā edificauit. et fugerunt rē. scz alij qz fugientes de bello vas dū p vias ples dispē s. Et succedit eas ig. scz iohānes r ei exercit. Et prolomeus. De scripta sup. cita symo nis virtuosā. hic pnter describit moys et pro ditiosa. cui motuum fuit ambitio que ponit tur cum dicitur.

t Et prolome filius rē. a seculo suo symoz v In capō hiericho. id est. i vna pte iudee.

r Et exaltatū est rē. per superbiam.

p Et volebat rē. i. to rā iudeā pambitonē suam

a Et cogitabat. hie scdo ponit obtinendū mediū. qd fuit nequisi sum productio. id dicit Et cogitabat dolū rē. Symon aut perambū lans ciuitates. vt vis deret qualiter essent gubernate r contra ad nerlatos munitē.

b Descēdit hiericho vbi gener su erat dux ab eo cōstitutus.

c Hie ē mens sebat. debet scribi sebaty et correspondet ianuario.

d Et suscepit rē. hie milis amicitia cū so cero suo r filijs ei vt magis eos deciperet.

e Et fecit eis rē. vt facilius eos occideret. ideo h dicit.

f Et qd inebriatus. rē. i. cōueniēt faciatas ei bo r potus. es modo lo queudi quo dicit Lan ticōd. v. Comeditz eb bibe r inebriauit. Letera patet.

Machabeorū

g Et misit. Sic tertio ponit intentionis prolo mei frustra
rio p iohāne qui euades ei? volū pugnavit fortiter post
ea contra eū et defendit et tenuit iudeā valde magnifice p
patrē suū. id dicit. Et misit alios satellites suos. h In
gazarā tollere iohannē. eū cape et occidere. i Et tri-

buta et misit alios i gā
zarā tollere iohannē: et tri
butis misit eplas vt veni
rēt ad se: et daret eis argētū
et aurum et dona. Et alios
misit occupare hierl̄z inō
tē tēpli. Et pcurres qdā
nūciauit iohāni in gazara:
qz perijt p̄ ei? et fces ei? et
qz misit te qz interfici. Et
audiuit aut vepemēter ex
pauit et pphēdit viros qve
nerāt pdere eū et occidit eos
Cognouit ei qz qrebāt per
dere eū et cetera p̄monum
iohannis et belloz ei? et bo
narū vtutū qbz fortiter ges
sit: et edificij muroz qz
erexit et rerū gestaz ei?
Ecce hec scripta sunt in li
bro diez sacerdotij ei? ex q
fact? est princeps sacerdo
tum post patrem suum.

Et edificij muroz
et in hierl̄z in iudea
ad terre fortificationē
Et rex gest. ei? que
fuerūt mirabiles et mi
te. vñ d̄t ioseph? li. iij.
qz ipse habuit spm̄ pro
phetiā. v Ecce hec
scrip. sunt in li. iij. hūc
aut lib. nō habent? si
cur nec plures alios d
quibz fit mētio in libris regū et paralipomenon.

Postilla nicolai de lyra sup. secundū libz macha. incipit.

H Raribz q sunt p egyptū iudeis. Liber iste se
cundus machabeorū quedā est abbreviatō
cuiusdā magnivoluminis a iasone cireneo
cōscripti habētis. v. libros partiales. in qbz
facta iude machabei et socior ei? diffuse tra
ctant. s. in h libro ponūtur breuiter et succincte. vtz in fi
ne ca. scdi. vt q ppter paupertatē pdictā volumē magnum
cōparare nō possent. vel ppter ei? pluritatē attēdiati eēt
legere. istud cōpēdiū possent habere de facili et sine tedio
pcurrere legēdo. Fuit aut cōpilatio hec facta tēpe deme
trij scdi. vt magis videbit infra. et missa iudeis habitā
tibz in egypto ab illis q erāt in iudea q cū h in hui? libri
p̄fatioē rogauerūt eas aliqz solēntates suscipe q ab eis
fuerāt rōnabilt institute. Igit iste liber in duas ptes di
uidit scz in. plogū et tractatū. q incipit. iij. ca. In pria vo
pte prio ponit inuitatio ad obfuarā duplicis festi. scdo
breuiter tāgū materia h? li. ca. se. ibi. De iuda et macha.
Circa primū prio scribētēs captāt illoz qbz scribāt beni
uolentiā. scdo inuitāt eos ad festi duplicis obferuatiam.

ibi. Regnate demetrio. tertio suā inferūt intentionē. ibi
Securi itaqz. Circa primū captāt dupl̄ corz beniuolentiā.
scz eos amicabilr salutādo. et p eis humiliter exorādo. ibi
Beneficiat vobis. Circa primū dicit. a Fratribz. qd ē
nomē amicabile. hāc frater d̄t quali v̄e alter tpe. et vocāt
eos fratres. eo q erāt
de eadē gente et sub ea
dem lege. b Quis ē
p egyptū iudeis. scz d̄
sperlis. Prolo me? eni
lagi fili? q post alexan
dri magnū primus re
gnauit in egypto. sicut
supra dicitur e in primi
libri p̄cipio. multos
iudeos captinauit. qz
aliqz prolo me? pp̄la
delph? ei succedes re
laxauit in fauorē. et r. i
terptum q sibi libros
mosi. et fm aliqz totū
vet? testamētū trāstū
lerūt de hebreo in gre
cū. multi tū in egypto
remāserūt et pcedente
tpe acq̄herūt bona tē
poralia. et p plis p̄rea
tionē multiplicatū sūt
qz iudei manētēs in
iudea scripserūt. Ideo
subditur.
e Salūtē dicit fr̄s
rē. et pacē bonā. nā bo
na gēra elegibilior ē
pace mala. d Bene
faciat. hūc d̄t captāt
eorz beniuolentiā p as
exorādo dicētēs.
d Bisfac. vo. de. in
sp̄ualibz et sp̄alibus.
e Et mem. test. sui. i.
firme promissionis.
f Qd locut? ē ad ab
raam Besi. xij. g Et ysaac. xviij. h Et iacob. xvij. et
supplēdū ē q sunt de numero seruoꝝ suoꝝ fidelū. v. alt
lram sic ungedo. Et meminert testamēti sui. a. pmissio
nis firme. Seruoꝝ suoꝝ fidelū. a. p suis seruis fidelibus
facte. qd ad abraā ysaac et iacob locut? ē. prio q̄tū ad pa
tres illi? testamēti. i Et det vo. cor. oibz vt co. eū. fide
spe et caritate. qbz colit de? cultu interiori. vt d̄t aug. in
enclitidion. h Et facia. rē. p effectū in cultu exteriori
l Corde mag? rē. qz deo nō placēt sacrificia coacta hvo
lūtaria. in Adap. rē. studēda et intelligēda. n Et i
p̄ce. ius. ope adimplēdis. o Et fa. pa. vt vacare talibz
valeatis. p Erau. rē. vobis cōdescedēdo. q Et rec.
vo. p̄ctā p̄tenta remittēdo. r Nec vos desē. rē. vos i
tribulatōibz cōsolādo. s Et hūc hie. in hierl̄z et iudea.
t Sum? orā. p vo. q. dicit. ita debetis orare p nobis et
acquiēscere petitiōibz nostris. maxime de solēntatibz
deuotis. v Regnante demetrio. hūc d̄t inuitāt. eos
ad obferuatā duplicis festi. scdm ponitur ibi. Et diem
ignis. p̄uma in tres. quia primo ponitur eorum inuita
tio. secundo dicti confirmatio. ibi. Anno cente. tertio intē
ta conclusio. ibi. factum igitur. Circa primū notaf
tpe cū dicit. v Regnante demetrio rē. Dicit hie glosa
rabani qz iste fuit demetrius fili? seleuci q regnauit tpe

H Raribz qui
sunt per egyptū iudeis la
lutē dicit fra
tres qui sunt
in hierosolimis iudei: et q i
regione iudea: et pacē bonā
Beneficiat vobis deus et
meminerit testamenti sui.
qd locutus est ad abraam
et ysaac et iacob seruoꝝ
suoꝝ fidelium. et det vo
bis cor omnibus vt colatis
eum. et faciatis eius vo
luntatem. corde magno et
animo volenti. Adaperi
at cor vestrum in lege sua.
et in preceptis suis. et fa
ciat pacem et audiat oratio
nes vestras. et reconciliet
vobis. Nec vos deserat in
tempore malo. Et nūc hic
sumus orantes pro vobis
Regnante Demetrio an
no centesimo sexagesimo
nono nos iudei scripsim?

raam Besi. xij. g Et ysaac. xviij. h Et iacob. xvij. et
supplēdū ē q sunt de numero seruoꝝ suoꝝ fidelū. v. alt
lram sic ungedo. Et meminert testamēti sui. a. pmissio
nis firme. Seruoꝝ suoꝝ fidelū. a. p suis seruis fidelibus
facte. qd ad abraā ysaac et iacob locut? ē. prio q̄tū ad pa
tres illi? testamēti. i Et det vo. cor. oibz vt co. eū. fide
spe et caritate. qbz colit de? cultu interiori. vt d̄t aug. in
enclitidion. h Et facia. rē. p effectū in cultu exteriori
l Corde mag? rē. qz deo nō placēt sacrificia coacta hvo
lūtaria. in Adap. rē. studēda et intelligēda. n Et i
p̄ce. ius. ope adimplēdis. o Et fa. pa. vt vacare talibz
valeatis. p Erau. rē. vobis cōdescedēdo. q Et rec.
vo. p̄ctā p̄tenta remittēdo. r Nec vos desē. rē. vos i
tribulatōibz cōsolādo. s Et hūc hie. in hierl̄z et iudea.
t Sum? orā. p vo. q. dicit. ita debetis orare p nobis et
acquiēscere petitiōibz nostris. maxime de solēntatibz
deuotis. v Regnante demetrio. hūc d̄t inuitāt. eos
ad obferuatā duplicis festi. scdm ponitur ibi. Et diem
ignis. p̄uma in tres. quia primo ponitur eorum inuita
tio. secundo dicti confirmatio. ibi. Anno cente. tertio intē
ta conclusio. ibi. factum igitur. Circa primū notaf
tpe cū dicit. v Regnante demetrio rē. Dicit hie glosa
rabani qz iste fuit demetrius fili? seleuci q regnauit tpe